

Izglītības un zinātnes ministrija

**IZGLĪTĪBAS UN
ZINĀTNES
MINISTRIJAS
2016. GADA
PUBLISKAIS
PĀRSKATS**

2017

I.	PAMATINFORMĀCIJA	3
1.1.	JURIDISKAIS STATUSS	3
1.2.	GALVENĀS POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI	3
1.3.	MINISTRIJAS PADOTĪBĀ ESOŠĀS IESTĀDES	3
II.	FINANŠU RESURSI UN TO IZLIETOJUMS	5
III.	DARBĪBAS REZULTĀTI UN SNIEGTIE PAKALPOJUMI.....	5
3.1.	VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS JOMA.....	5
3.1.1.	VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBA.....	5
3.1.2.	SPECIĀLĀ IZGLĪTĪBA	7
3.1.3.	PEDAGOGU IZGLĪTĪBA	7
3.2.	PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA UN PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA.....	9
3.2.1.	PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA.....	9
3.2.2.	PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA.....	11
3.3.	AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA.....	11
3.4.	ZINĀTNE	15
3.5.	SPORTS	15
3.6.	VALSTS VALODA.....	18
3.7.	JAUNATNES POLITIKA.....	19
3.8.	STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA UN ES LIETAS.....	20
3.9.	ĀRVALSTU FINANŠU INSTRUMENTI	22
3.10.	STRUKTŪRFONDU INVESTĪCIJAS	22
IV.	PĀRSKATS PAR MINISTRIJAS VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMĀM.....	25
4.1.	NOZARES VADĪBA.....	25
4.2.	INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJU ATTĪSTĪBA.....	26
V.	PĒTĪJUMI UN IEKŠĒJAIS AUDITS	26
5.1.	PĒTĪJUMI	26
5.2.	IEKŠĒJAIS AUDITS.....	28
VI.	PERSONĀLS.....	29
VII.	KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	29
7.1.	SABIEDRĪBAS IZGLĪTOŠANA UN INFORMĒŠANA	29
7.2.	SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU.....	30
VIII.	2017. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	32

PAMATINFORMĀCIJA

1.1. JURIDISKAIS STATUSS

Izglītības un zinātnes ministrija (turpmāk – ministrija) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde izglītības, zinātnes un sporta nozarē, kā arī jaunatnes politikas un valsts valodas politikas jomā. Ministrijas funkcijas ir izstrādāt izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politiku, organizēt un koordinēt izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas īstenošanu, kā arī veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas, lai veicinātu izglītotu, fiziski un garīgi attīstītu, patriotiski noskaņotu personību attīstību, veidotu vienotu Latvijas sabiedrību.

Ministrija nodrošina sabiedrības informēšanu par izglītības sistēmas aktualitātēm, pieņemto lēmumu skaidrošanu un saikni ar sabiedrību, ievērojot administrēšanas procesa labākās tradīcijas un pārskatāmas valsts pārvaldes darbības pamatprincipus.

1.2. GALVENĀS POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI

Galvenās ministrijas politikas jomas, nozares un darbības virzieni ir:
 izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas īstenošanas vispārējā vadība;
 vispārējās izglītības, vērtībizglītības un interešu izglītības politika, kvalitāte un pārvalde;
 profesionālās izglītības, tālākizglītības un mūžizglītības politika, kvalitāte un pārvalde;
 augstākās izglītības un zinātniskās darbības politika, kvalitāte un pārvalde;
 sporta politika un pārvalde;
 vienotas valsts politikas izstrāde jaunatnes politikas nozarē un tās koordinēta īstenošana;
 valsts valodas politika un pārvalde.

1.3. MINISTRIJAS PADOTĪBĀ ESOŠĀS IESTĀDES

Izglītības kvalitātes valsts dienests ir ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas reģistrē izglītības iestādes, zinātniskās institūcijas un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējus un uztur šos reģistrus; licencē izglītības programmas (izņemot interešu izglītības, pieaugušo neformālās izglītības un augstākās izglītības studiju programmas); nodrošina vispārējās un profesionālās izglītības (izņemot augstāko profesionālo izglītību) kvalitātes novērtēšanu; organizē ārpusformālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu; izsniedz pedagogu privātprakses uzsākšanas sertifikātus un nodrošina to uzskaiti, kā arī kontrolē un uzrauga izglītības procesa atbilstību nozari regulējošajiem normatīviem.

Studiju un zinātnes administrācija ir izglītības un zinātnes ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno studiju un studējošo kreditēšanas politiku valstī, nodrošina kreditēšanas koordinēšanu un administrēšanu, nodrošina valsts pētījumu programmu un fundamentālo un lietišķo pētījumu administrēšanu.

Valsts izglītības attīstības aģentūra ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno valsts politiku Eiropas Savienības (turpmāk – ES) struktūrfondu, mūžizglītības, ārvalstu stipendiju un sadarbības programmu, Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu un grantu shēmu īstenošanā izglītības, zinātnes un pētniecības jomā, kā arī karjeras atbalsta jautājumos, piedāvājot konsultatīvu atbalstu un plašu informācijas klāstu par izglītības nozares attīstības iespējām Latvijā un Eiropā. Veic ES pētniecības un inovācijas pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” nacionālā kontaktpunkta funkcijas.

Valsts izglītības satura centrs ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas nodrošina mācību satura izstrādi vispārējā un profesionālajā izglītībā un pārbauda tā īstenošanu, nodrošina mācību sasniegumu novērtēšanu valsts pārbaudījumos vispārējā izglītībā un valsts pārbaudījumu satura izstrādi un norisi profesionālajā izglītībā, kā arī koordinē atbilstošas mācību literatūras izstrādi, īsteno pedagogu profesionālo pilnveidi un nodrošina valsts valodas prasmju pārbaudi profesionālo un amata pienākumu veikšanai pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un ES pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai. Nodrošina Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētku sagatavošanu un norisi.

Latviešu valodas aģentūra ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir veicināt latviešu valodas – Latvijas Republikas valsts valodas un ES oficiālās valodas – statusa nostiprināšanu un ilgtspējīgu attīstību saskaņā ar dokumentā “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2015.-2020. gadam” noteiktajām prioritātēm;

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša valsts iestāde, kuras mērķis ir veicināt jauniešu aktivitāti un mobilitāti, līdzdalību jaunatnes brīvprātīgā darba, neformālās izglītības un jaunatnes informācijas programmās un projektos, kā arī veicināt jauniešu neformālo izglītību.

Latvijas Zinātnes padome ir ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir sekmēt zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju politikas īstenošanu un koordināciju, nodrošināt zinātnisko pētījumu projektu un programmu pieteikumu un rezultātu izvērtēšanas organizēšanu.

Latvijas Sporta muzejs ir izglītības un zinātnes ministra pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas veic Latvijas sporta kultūras mantojuma saglabāšanu un pētīšanu, kā arī Latvijas sporta vēstures popularizēšanu sabiedrībā.

Ministrijas padotībā ir arī Latvijas Zinātņu akadēmija; Elektronikas un datorzinātņu institūts; Fizikālās enerģētikas institūts; Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs; Latvijas Organiskās sintēzes institūts; Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts; Banku augstskola; Daugavpils Universitāte; Latvijas Jūras akadēmija; Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija; Latvijas Universitāte; Liepājas Universitāte; Rēzeknes Augstskola; Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija; Rīgas Tehniskā universitāte; Ventpils Augstskola; Vidzemes Augstskola; Daugavpils medicīnas koledža; Jēkabpils Agrobiznesa koledža; Liepājas Jūrniecības koledža; Malnavas koledža; Olaines Mehānikas un tehnoloģijas koledža; Profesionālās izglītības kompetences centrs “Rīgas Tehniskā koledža”; Rīgas Celtniecības koledža; Rīgas 1. medicīnas koledža; Rīgas Uzņēmējdarbības koledža (svītrots ar Ministru kabineta (turpmāk – MK) 09.02.2016. noteikumiem Nr. 89); Aizkraukles Profesionālā vidusskola; Alsviķu arodskola (svītrots ar MK 09.02.2016. noteikumiem Nr. 89); Austrumlatgales Profesionālā vidusskola (svītrots ar MK 09.02.2016. noteikumiem Nr. 89); Barkavas Profesionālā vidusskola; Cīravas Profesionālā vidusskola (svītrots ar MK 09.02.2016. noteikumiem Nr. 89); Daugavpils Būvniecības tehnikums; Daugavpils tehnikums; Daugavpils Tirdzniecības profesionālā vidusskola; Ērgļu Profesionālā vidusskola (svītrots ar MK 09.02.2016. noteikumiem Nr. 89); Jaungulbenes Profesionālā vidusskola (svītrots ar MK 09.02.2016. noteikumiem Nr. 89); Jelgavas tehnikums; Kandavas Lauksaimniecības tehnikums; Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums; Laidzes Profesionālā vidusskola (svītrots ar MK 09.02.2016. noteikumiem Nr. 89); Limbažu Profesionālā vidusskola (svītrots ar MK 09.02.2016. noteikumiem Nr. 89); Ogres tehnikums; Priekuļu tehnikums; Profesionālās izglītības kompetences centrs “Kandavas Valsts lauksaimniecības tehnikums” (svītrots ar MK 09.02.2016. noteikumiem Nr. 89); Profesionālās izglītības kompetences centrs “Liepājas Valsts tehnikums”; Profesionālās izglītības kompetences centrs “Rīgas Valsts tehnikums”; Rēzeknes tehnikums; Rankas Profesionālā vidusskola (svītrots ar MK 09.02.2016. noteikumiem Nr. 89); Rīgas Mākslas un mediju tehnikums; Rīgas 3. arodskola; Rīgas Pārdaugavas profesionālā vidusskola (svītrots ar MK 09.02.2016. noteikumiem Nr. 89); Rīgas Stila un modes profesionālā vidusskola; Rīgas Tirdzniecības profesionālā vidusskola; Saldus tehnikums; Saulaines Profesionālā vidusskola (svītrots ar MK 09.02.2016. noteikumiem Nr. 89); Skrundas Profesionālā vidusskola; (svītrots ar MK 09.02.2016. noteikumiem Nr. 89); Smiltenes tehnikums; Valmieras tehnikums; Viduslatgales Profesionālā vidusskola (svītrots ar MK 09.02.2016. noteikumiem Nr. 89); Ventpils tehnikums; Murjāņu sporta ģimnāzija; Sociālās korekcijas izglītības iestāde “Naukšēni”.

Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja šādās kapitālsabiedrībās (uzņēmēj-sabiedrībās):

- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Bobsleja un kamanīņu trase “Sigulda””;
- Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Kultūras un sporta centrs “Daugavas stadions””;
- Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums”;
- Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Bulduru dārzkopības vidusskola”;
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Sporta centrs “Mežaparks””;
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Tenisa centrs “Lielupe””;
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Latvijas Olimpiskā vienība”;

II. FINANŠU RESURSI UN TO IZLIETOJUMS

Ministrija nodrošināja tās pārziņā esošo funkciju sekmīgu īstenošanu piešķirtā valsts budžeta ietvaros, kā arī aktīvi piesaistot dažādu ES politikas instrumentu un ārvalstu finanšu palīdzības instrumentu sniegto finansējumu.

1.tabula

Izglītības un zinātnes ministrijas valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2015. un 2016.gadā, euro

Finansiālie rādītāji	Faktiskā izpilde 2015. gadā, EUR	2016. gadā	
		Apstiprināts likumā, plāns gadam (ar izmaiņām), EUR	Faktiskā izpilde, EUR
Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	827,091,483	725,238,528	715,793,007
Dotācijas	797,308,736	695,192,597	692,448,853
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	6,557,545	6,712,838	5,925,422
Ārvalstu finanšu palīdzība	18,180,649	21,801,750	16,954,238
Izdevumi kopā	825,188,307	734,363,854	714,315,713
Uzturēšanas izdevumi kopā	668,086,688	668,895,312	648,989,651
Kārtējie izdevumi	93,654,710	93,830,680	86,431,049
Procentu izdevumi	290,243	291,588	282,923
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	64,145,436	63,857,486	59,049,473
Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	3,800,573	3,815,063	1,533,789
Uzturēšanas izdevumu transferti	506,195,726	507,100,495	501,692,417
Izdevumi kapitālieguldījumiem	157,101,619	65,468,542	65,326,062

III. DARBĪBAS REZULTĀTI UN SNIEGTIE PAKALPOJUMI

3.1. VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS JOMA

3.1.1. VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBA

2.tabula

Finanšu resursu izdevumi vispārējās izglītības īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
01.00.00 Vispārējā izglītība	35,395,733	34,516,795
01.03.00 Sociālās korekcijas izglītības iestāde	820,487	820,487
01.05.00 Dotācija privātajām mācību iestādēm	10,082,011	9,433,097

01.07.00 Dotācija brīvpusdienu nodrošināšanai 1., 2.,3. un 4.klases izglītojamiem	18,612,876	18,428,526
01.08.00 Vispārējās izglītības atbalsta pasākumi	188,028	171,600
01.11.00 Pedagogu profesionālās kompetences pilnveidošana	1,106,879	1,075,392
01.14.00 Mācību literatūras iegāde	4,585,452	4,583,693
12.00.00 Finansējums asistenta pakalpojuma nodrošināšanai personai ar invaliditāti pārvietošanas atbalstam un pašaprūpes veikšanai	600,705	598,867
62.resora "Mērķdotācijas pašvaldībām" budžeta programmas: 01.00.00 "Mērķdotācijas izglītības pasākumiem" 05.00.00 "Mērķdotācijas pašvaldībām – pašvaldību izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām" 10.00.00 "Mērķdotācijas pašvaldībām – pašvaldību izglītības iestādēs bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām"	345,887,485	345,887,485
Kopā	381,883,923	381,003,147

2016./2017. mācību gada svarīgākais sasniegums ir nozīmīga papildu finansējuma piešķiršana pedagogu atalgojuma palielināšanai. 2017. gadā skolotāju atalgojumam papildus tiks novirzīti 47 miljoni eiro, kas vēsturiski ir viens no nozīmīgākajiem finansējuma palielinājumiem kādai no publiskā sektora nozarēm.

Septembrī sākta pedagogu jaunā darba samaksas modeļa ieviešana, kas saistīta ar efektīva, mūsdienu prasībām atbilstoša skolu tīkla izveidi un kvalitatīva izglītības procesa nodrošināšanu.

Īstenojot ES struktūrfondu projektu, 2016. gada rudenī sākta kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura izstrāde, pēctecīgi īstenojot jaunradītā mācību satura aprobāciju. Lai diskutētu par pašreizējiem izaicinājumiem izglītības sistēmā un izvirzītajiem uzdevumiem, ministrija kopā ar sadarbības partneriem rudenī organizēja piecas reģionālās konferences.

2016.gadā sākta Eiropas Savienības struktūrfondu projekta īstenošana, kā ietvaros tiek nodrošināta Latvijas dalība sešos starptautiskos izglītības pētījumos. 2016.gada decembrī notika Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (turpmāk - OECD) Starptautiskās skolēnu novērtēšanas programmas (turpmāk - PISA) pētījuma 2015 rezultātu paziņošanas konference. OECD PISA pētījumi dod iespēju Latvijai noteikt matemātikas, lasītprasmes un dabaszinātņu izglītības kvalitātes līmeni 15 gadus vecu skolēnu vidū, salīdzinot ar citām pasaules valstīm.

Valdībā apstiprināti ministrijas izstrādātie noteikumi, kas paredz vairāk nekā 34 miljonus eiro ES fondu finansējuma novirzīt skolēnu individuālo kompetenču un spēju attīstīšanai. Tas ļaus jau agrīnā vecumā atklāt un attīstīt bērnu talantus, piedāvāt plašu ārpusstundu aktivitāšu klāstu. Tāpat apstiprināti MK noteikumi, kas paredz 142 miljonus eiro ES fondu finansējuma vismaz 100 vispārējās izglītības iestāžu

modernizācijai, tādejādi radot modernu, ergonomisku un higiēnas prasībām atbilstošu mācību vidi, kas papildināta ar mūsdienīgu mācību procesa nodrošināšanai nepieciešamu informācijas un komunikāciju tehnoloģiju aprīkojumu.

Apstiprināti MK noteikumi “Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un metožu izvērtēšanas kārtība”. Dokuments izstrādāts saskaņā ar Izglītības likuma 14.panta 38. un 39.punktu, kuri nosaka MK kompetenci noteikt izglītojamo valstiskās un tikumiskās audzināšanas vadlīnijas, Latvijas valsts simbolu lietošanu valsts svētku atzīmēšanai izglītības iestādēs, kā arī kritērijus mācību līdzekļu, materiālu, mācību un audzināšanas metožu atbilstībai šā likuma mērķī ietvertās izglītojamā tikumiskās attīstības nodrošināšanai.

2016./2017.mācību gadā turpinās 2015.gada 1.septembrī saktā datorikas mācību satura aprobācija. 153 izglītības iestādēs plānots paplašināt iesaistīto mērķgrupu loku, aptverot 1., 2., 4., 5. un 7., 8.klases izglītojamos un viņu pedagogus. Turpināta dažādu datorikas mācību satura apguves modeļu (mācot datorikas mācību saturu integrēti, kā atsevišķu mācību priekšmetu, kā fakultatīvu nodarbību vai interešu izglītības programmu) aprobācija sākumskolas posmā. Pēc aprobācijā iesaistīto pedagogu ieteikumiem tiks pilnveidots mācību satura metodiskais nodrošinājums, ar starptautiskās kompānijas Accenture Latvija atbalstu veidoti jauni mācību un metodiskie materiāli 2., 5. un 8.klasei, veikta aprobācijā iesaistīto aptauja, organizēti semināri pedagogiem.

2016. gadā ministrija saskaņoja 3 lēmumus par pirmsskolas izglītības iestāžu dibināšanu, 20 lēmumus par izglītības iestāžu reorganizāciju, mainot īstenoto izglītības pakāpi (t.sk. 10 lēmumi par reorganizāciju 2017. un 2018. gadā), 22 lēmumus par vispārējās izglītības iestāžu reorganizāciju, tās apvienojot vai pievienojot (t.sk. 4 lēmumi par reorganizāciju 2017.gadā), un 11 lēmumus par izglītības iestāžu slēgšanu (t.sk. 5 lēmumi par izglītības iestāžu likvidāciju 2017. un 2018. gadā). Saskaņā ar Izglītības likuma 17. panta trešās daļas 1. punktu, 23. panta otro daļu un Vispārējās izglītības likuma 7. panta otro daļu ministrija veic izvērtēšanas un saskaņošanas procedūru pašvaldības lēmumam dibināt, reorganizēt vai likvidēt izglītības iestādi.

2016. gadā izglītības iestāžu reorganizācijas procesā ir saglabājusies tendence reorganizācijas rezultātā mainīt izglītības iestādē īstenoto izglītības pakāpi (piem., no vidusskolas uz pamatskolu vai no pamatskolas uz sākumskolu), kā arī veikt izglītības iestāžu apvienošanu vai vienas izglītības iestādes pievienošanu citai izglītības iestādei, tādējādi veidojot vienotu izglītības iestādes administrāciju.

3.1.2. SPECIĀLĀ IZGLĪTĪBA

Nodrošinot speciālās izglītības pieejamību, 2015./2016. mācību gada 1. septembrī darbojas 60 speciālās izglītības iestādes. Speciālās izglītības programmas var apgūt arī speciālajās klasēs pie dienas vai vakara (maiņu) un neklātienes skolām, kā arī mācoties integrēti vispārīglītojošo skolu parastajās klasēs. Izveidotā atbalsta sistēma darbojas gan izglītības iestādē, kur izglītības iestādes atbalsta komandas speciālisti (skolotājs logopēds, izglītības psihologs, speciālais pedagogs u.c.) sadarbībā ar mācību priekšmeta skolotājiem izvērtē bērna speciālās vajadzības un sniedz pedagoģisko atbalstu, gan ārpus izglītības iestādes, kad izglītojamā speciālo vajadzību noteikšanā Valsts pedagoģiski medicīniskā komisijā vai pašvaldību pedagoģiski medicīniskajā komisijā iesaistītie speciālisti iesaka piemērotāko izglītības programmu un atbalsta pasākumus. Notiek pedagogu un speciālistu izglītošana.

Pārskata periodā notikušas 90 Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas sēdes, kurās tika izvērtētas spējas, attīstības līmenis un veselības stāvoklis 777 izglītojamajiem, izsniegti atzinumi par atbilstošas speciālās izglītības programmas apguvi, sniegtas 976 konsultācijas par izglītojamo ar speciālām vajadzībām mācību procesa organizēšanu un izglītības iespējām.

Lai iepazīstinātu speciālo un vispārīglītojošo mācību iestāžu pedagogus ar jaunākajām atziņām speciālajā un iekļaujošajā izglītībā, notikuši 8 semināri 356 pedagogiem un speciālistiem.

Saskaņā ar MK 2012. gada 9. oktobra noteikumiem Nr. 695 “Kārtība, kādā piešķir un finansē asistenta pakalpojumu izglītības iestādē”, izglītojamiem nodrošināta no valsts budžeta apmaksāta asistenta pakalpojuma sniegšana mācību iestādēs

3.1.3. PEDAGOGU IZGLĪTĪBA

2016.gadā ministrija nodrošināja pedagogiem iespēju piedalīties no valsts budžeta finansētā profesionālās kompetences pilnveidē. 25 profesionālās kompetences paaugstināšanas programmās piedalījās 7137 pedagogi, no kuriem 701 pedagogi ieguva papildu kvalifikāciju ar tiesībām strādāt citā izglītības pakāpē vai pasniegt citu mācību priekšmetu.

2015./2016.mācību gadā pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas procesā iesaistījās 492 pedagogi, iegūstot kādu no piecām kvalitātes pakāpēm.

2016./17.mācību gadā kopējais pedagogu profesionālās darbības kvalitātes pakāpi ieguvušo pedagogu skaits ir:

3.tabula

1.kvalitātes pakāpe	2.kvalitātes pakāpe	3.kvalitātes pakāpe	4.kvalitātes pakāpe	5.kvalitātes pakāpe
578	6078	18 515	2538	337

2016.gada 5.jūlijā Ministru kabinetā apstiprināti noteikumi Nr.446 "Grozījumi Ministru kabineta 2014.gada 17.jūnija noteikumos Nr.350 "Pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas kārtība", paredzot uz laiku līdz 2018.gada 31.augustam apturēt jaunu iesniegumu pieņemšanu pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas procesam.

Ministriņā izveidota darba grupa, kuras mērķis ir izstrādāt priekšlikumus pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas sistēmas pilnveidei. Darba grupas sastāvā iekļauti gan praktizējoši pedagogi, gan augstskolu, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības un Latvijas Izglītības vadības asociācijas pārstāvji.

Vispārējās izglītības statistika

4. tabula

Galvenie pirmsskolas izglītības indikatori

2014./2015. mācību gadā un 2015./2016. mācību gada sākumā

Galvenie indikatori	2014./2015.	2015./2016.
Bērnu skaits pirmsskolas izglītības programmās kopā, t.sk. bērnu skaits, kas īsteno obligāto pirmsskolas izglītību (bērni no piecu gadu vecuma)	92,219	92,095 (izmaiņas -124; -0,13%)
Bērnu skaits pirmsskolas izglītības grupās, kas īsteno obligāto pirmsskolas izglītību (bērni no piecu gadu vecuma)	42,356	39,249 (izmaiņas -3107; 7,34%)
Izglītības iestāžu skaits, kuras īsteno pirmsskolas izglītības programmas	1028	1028 (izmaiņas 0; 0,00%)
Pedagogu (pamatdarbā) skaits pirmsskolas izglītības iestādēs	9940	10110 (izmaiņas +170; +1,71%)

5.tabula

Galvenie pamatizglītības indikatori

2014./2015. mācību gadā un 2015./2016. mācību gada sākumā

Galvenie indikatori	2014./2015.	2015./2016.
Izglītojamo skaits pamatizglītības posmā	172267	176121 (izmaiņas +3845; +2,24%)

Otrgadnieku skaits pamatizglītības posmā	2081	2 189 (izmaiņas +108; +5,19%)
Izglītības iestāžu skaits, kuras īsteno vispārējās pamatizglītības programmas, tajā skaitā speciālās izglītības iestādes, vakara (maiņu) skolas, profesionālās izglītības iestādes	819	807 (izmaiņas -12; -1,47%)
Skolotāju skaits, kuri strādā pamatizglītības posmā	18084	18 188 (izmaiņas +104; +0,58%)

6.tabula

Galvenie vispārējās vidējās izglītības indikatori 2014./2015. mācību gadā un 2015./2016. mācību gada sākumā

Galvenie indikatori	2014./2015.	2015./2016.
Izglītojamo skaits vidējās izglītības pakāpē	37419	37 236 (izmaiņas -183; -0,49%)
t. sk. vakara (maiņu), neklātienēs un tālmācības programmās	8909	8911 (izmaiņas +2; +0,02%)
Vidējās vispārējās izglītības iestāžu skaits	386	382 (izmaiņas -4; -1,04%)

7.tabula

Galvenie speciālās izglītības indikatori 2014./2015. mācību gadā un 2015./2016. mācību gada sākumā

Galvenie indikatori	2014./2015.	2015./2016.
Izglītojamo ar speciālajām vajadzībām skaits dienas programmās	11366	11 846 (izmaiņas +480; +4,22%)
t. sk. speciālās izglītības iestādēs	5857	5830 (izmaiņas -27; -0,46%)
t. sk. speciālajās klasēs pie vispārējās izglītības iestādēm	1356	1429 (izmaiņas +73; +5,38%)
t.sk. integrēti parastajās klasēs vispārējās izglītības iestādēs	4153	4587 (izmaiņas +434; +10,45%)

3.2. PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA UN PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA

3.2.1. PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA

8.tabula

Finanšu resursu izdevumi profesionālās izglītības īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
02.01.00 Profesionālās izglītības programmu īstenošana	69,696,713	68,577,089
Kopā	69,696,713	68,577,089

2016.gadā noslēdzās nozīmīgs posms profesionālās izglītības attīstībā. Pēdējos divos gados modernu mācību kompleksu veidošanai 11 profesionālās izglītības iestādēm tika atvēlēti 129,24 miljoni eiro, tajā skaitā Eiropas Reģionālās attīstības fonda (turpmāk - ERAF) līdzfinansējums 111,11 miljonu eiro apmērā. Infrastruktūras modernizācijas projektus īstenoja Ventspils tehnikums, Liepājas tehnikums, Jelgavas tehnikums, Rīgas Valsts tehnikums, Smiltenes tehnikums, Valmieras tehnikums, Rēzeknes tehnikums, Ogres tehnikums, Daugavpils tehnikums un Daugavpils Būvniecības tehnikums un Cēsu profesionālā vidusskola.

2016.gada 15.jūlijā apstiprināti vairāki nozīmīgi dokumenti, lai veicinātu ciešāku izglītības un darba vides sasaisti – MK noteikumi, kas regulē darba vidē balstītu mācību īstenošanu, nozaru ekspertu padomju darbību, kā arī Eiropas sociālā fonda atbalstu darba vidē balstītu mācību īstenošanai. Darba vidē balstītu mācību ieviešana notiek, sadarbojoties izglītības politikas veidotājiem, profesionālās izglītības iestādēm, darba devējiem un nozaru ekspertu padomēm. No 2016. gada decembra līdz 2017. gada februārim visā Latvijā notiek akcija profesionālās izglītības popularizēšanai un atbalstam.

Turpinās projekts “Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros”, kura laikā jauniešiem vecumā no 17 līdz 29 gadiem ir iespēja bez maksas gada vai pusotra gada laikā profesionālās izglītības programmās iegūt darba tirgū pieprasītu profesiju. Jauniešu garantija piedāvā arī darba vidē balstītas mācības, kuru specifika ir jauniešiem dotā iespēja vairāk nekā pusi mācību laika pavadīt reālā darba vidē pie darba devēja, nevis skolas solā.

Apstiprināti MK noteikumi par profesionālās izglītības atbilstības nodrošināšanu Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai, kas paredz aktualizēt un izstrādāt profesiju standartus un profesionālās kvalifikācijas prasības, kā arī izstrādāt profesionālās kvalifikācijas eksāmenu saturu, ieviešot izglītības programmu modulāro pieeju. Satura reforma paredz ieviest vienotu kvalifikācijas pārbaudījumu sistēmu, stiprināt nozaru atbildību par kvalifikācijas piešķiršanu un veicināt ar darbu saistītu mācīšanās procesu.

Apstiprināts Pieaugušo izglītības pārvaldības modeļa ieviešanas plāns 2016.-2020.gadam. Plāna mērķis ir izglītības pieejamības un kvalitātes nodrošināšana iedzīvotājiem neatkarīgi no viņu vecuma, dzimuma, iepriekšējās izglītības, dzīves vietas, ienākumu līmeņa, etniskās piederības, funkcionāliem traucējumiem un citiem faktoriem.

9.tabula

Galvenie profesionālās izglītības indikatori

2014./2015. mācību gadā un 2015./2016. mācību gada sākumā

Galvenie indikatori	2014./2015.	2015./2016.
Izglītojamo skaits izglītības iestādēs, kuras īsteno profesionālās izglītības programmas	29,855	27,938 (izmaiņas -1917; -6,42%)
Izglītības iestādes, kuras īsteno profesionālās izglītības programmas	77	68 (izmaiņas -9; -11,69%)
t.sk. ministrijas padotībā esošās izglītības iestādes	42	33 (izmaiņas -9; -21,43%)
t.sk. pašvaldību izglītības iestādes	10	10 (izmaiņas 0; 0,00%)
t.sk. privātās izglītības iestādes	8	8 (izmaiņas 0; 0,00%)
t.sk. citas, piemēram, citu ministriju padotībā esošas izglītības iestādes	17	17 (izmaiņas 0; 0,00%)

3.2.2. PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA

Apstiprināts Pieaugušo izglītības pārvaldības modeļa ieviešanas plāns 2016.-2020. gadam (MK 2016. gada 5. maija rīkojums Nr. 287). 2016. gada jūlijā izveidota Pieaugušo izglītības pārvaldības padome, kuras uzdevums ir koordinēt darbības vadlīniju izstrādi. Ņemot vērā situāciju darba tirgū, padome pārskata un apstiprina pieaugušo izglītības prioritātes un nodrošina regulāru pieaugušo izglītības rezultātu novērtējumu (ieskaitot izglītības programmu piedāvājumu un pieprasījumu).

Izveidota Nodarbinātības padome trīs ministru (ekonomikas, izglītības un zinātnes un labklājības) sastāvā, lai saskaņotu starpresoru sadarbību darba tirgus reformu plānošanā, ieviešanā un uzraudzībā. Padomes prioritārajos pārkārtojumos ietverti pieaugušo izglītības sistēmas izveidošanas, modernas un kvalitatīvas vispārējās izglītības, studējošo skaita pieauguma zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātnes, matemātikas (STEM) virzienos, darba devēju aktīvākas iesaistes izglītības piedāvājuma veidošanā, jauniešu prasmju un nodarbinātības uzlabošanas jautājumi.

2016./2017. mācību gadā ministrija turpina īstenot divus ES ERASMUS+ programmas projektus pieaugušo izglītībā:

Turpinās projekts “Nacionālie koordinatori Eiropas programmas īstenošanai pieaugušo izglītības jomā” (www.muzizglitiba.lv). Tā mērķis ir iesaistīt mūzikā izglītības aktivitātēs lielāku pieaugušo skaitu un mazināt sadrumstalotību, kas vērojama, plānojot un realizējot pieaugušo izglītību Latvijā.

“Eiropas virtuālā platforma pieaugušo izglītībai (EPALE)” (www.ec.europa.eu/epale/lv). EPALE ir pieaugušo izglītībai veltīta informācijas platforma 26 Eiropas valstu valodās, ar integrētu tiešsaistes Google tulkotāja pakalpojumu. Interneta lapā apkopo informāciju, kas saistīta ar pieaugušo izglītību Eiropā, ietverot plašu resursu bibliotēku pieaugušo izglītītājiem, publikācijas par pieaugušo izglītības aktualitātēm saistībā ar notiekošo Eiropas ekonomikā un politikā, kā arī viedokļu apmaiņas, sadarbības partneru meklējumu un komentāru sadaļu.

ES ERASMUS+ projektu “Nacionālie koordinatori Eiropas programmas īstenošanai pieaugušo izglītības jomā” un “Eiropas virtuālā platforma pieaugušo izglītībai (EPALE)” ietvaros 2016. gada 27. oktobrī norisinājās starptautiska konference “Pieaugušo neformālās izglītības jautājumi”. Konferencē izglītības profesionāļi un eksperti vērtēja situāciju pieaugušo izglītībā Latvijā, tika analizēta citu Eiropas valstu pieredze, organizējot pieaugušo izglītību.

3.3. AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA

10.tabula

Finanšu resursu izdevumi augstākās izglītības un zinātnes īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2016. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
03.00.00 Augstākā izglītība	62,337,960	61,861,467
03.01.00 Augstskolas	44,665,152	44,665,152
03.03.00 Zinātniskās darbības attīstība augstskolās un koledžās	6,825,000	6,825,000
03.04.00 Studējošo un studiju kreditēšana	356,980	314,819
03.08.00 Augstākās izglītības padome	103,099	103,099
03.11.00 Koledžas	10,126,325	9,691,993
03.13.00 Studiju virzienu akreditācija	261,404	261,404
05.00.00 Zinātne	41,255,421	40,919,853

05.01.00 Zinātniskās darbības nodrošināšana	6,214,095	6,209,548
05.02.00 Zinātnes bāzes finansējums	28,499,864	28,174,213
05.04.00 Krišjāņa Barona Dainu skapis	215,992	215,992
05.12.00 Valsts pētījumu programmas	5,976,061	5,971,601
05.15.00 Latvijas Zinātnes padomes darbības nodrošināšana	99,409	98,499
05.20.00 Padomju Sociālistisko Republiku Savienības totalitārā okupācijas režīma izpēte Valsts drošības komitejas zinātniskās izpētes komisijā Latvijas Universitātē	250,000	250,000
Kopā	103,593,381	102,781,320

2016. gadā parakstīts līgums ar Starptautisko rekonstrukcijas un attīstības banku (Pasaules Banku) par pētījuma veikšanu, kas ietvers augstskolu iekšējās pārvaldības un finansēšanas, kā arī cilvēkresursu politikas izvērtējumu un rekomendācijas struktūrfondu ieguldījumu plānošanai. Īstenots pētījuma I. posms, organizējot ekspertu vizītes Latvijas augstskolās un seminārus par iekšējās pārvaldības un finansēšanas jautājumiem, kā arī promocijas procesu un doktorantūru. Sagatavoti ziņojumi ar esošās situācijas izvērtējumu un ieteikumiem, ņemot vērā labo praksi Eiropā (ziņojumi tiks publicēti nākošā gada sākumā).

Pieņemti grozījumi Augstskolu likumā, kas paredz Studējošo un absolventu reģistra ieviešanu no 2017.gada. Reģistrā paredzēts apkopot un centralizēti uzkrāt informāciju par augstākās izglītības iestādēs studējošajiem, kā arī nepersonificētus statistikas datus par absolventu nodarbinātību un ienākumiem. Šie grozījumi skars plašu sabiedrības daļu - visus, kuri pašlaik studē augstākās izglītības iestādēs, un tos, kuri jau ir absolvējuši augstskolu, kā arī institūcijas, kas ir iesaistītas augstākās izglītības politikas veidošanā, un sabiedrību kopumā, jo nodokļu maksājumi veido valsts budžetu arī augstākajai izglītībai.

Tiek īstenots Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras projekts, kura mērķis ir līdz 2018.gada beigām iekļauties Eiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģistrā (European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR), ieviešot tādu Latvijas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, kas atbilst Eiropas augstākās izglītības telpā pieņemtajiem standartiem un vadlīnijām.

2016. gada beigās Latvijā darbojās 6 universitātes, 24 augstskolas un akadēmijas, 21 koledža (neskaitot 5 augstskolu aģentūras) un 2 ārvalstu augstskolu filiāles. No visām augstākās izglītības iestādēm 29 bija valsts dibinātas un 24 – juridisko personu dibinātas. Gada laikā akadēmiskā personāla, kuram augstskola ir ievēlēšanas vieta, skaits ir nedaudz pieaudzis (par 6%), pakāpeniski palielinās arī akadēmiskā personāla ar zinātnisko grādu īpatsvars – 2016./2017. akadēmiskajā gadā no visa akadēmiskā personāla 59% bija ar zinātnisko grādu.

11.tabula

No valsts budžeta finansēto studiju vietu skaita izmaiņas no 2011. līdz 2016. gadam

Gads	No valsts budžeta līdzekļiem finansēto studiju vietu skaits KOPĀ	Bakalaura un profesionālās studiju programmas		Maģistra (t.sk. profesionālā maģistra un 2.līm. studiju programmas)		Doktora studiju programmas	
		Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
		2016.	26 555	20 701	78%	4 534	17%
2015.	29 094	22 745	78%	4 968	17%	1 381	5%
2014.	29 246	22 867	78%	5 020	17%	1 359	5%
2013.	29 438	22 991	78%	5 073	17%	1 374	5%
2012.	29 666	23 339	78%	4 950	17%	1 377	5%
2011.	29 524	23 204	78%	4 925	17%	1 395	5%

Līdz 2015.gadam (ieskaitot) ministrijas augstskolās studiju vietas tika finansētas nepilnā apmērā, salīdzinot ar Ministru kabineta 2006. gada 12. decembra noteikumos Nr. 994 "Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem" noteikto studiju bāzi un nenodrošinot minimālo studiju izmaksu koeficientu vērtības studiju programmās. Šī iemesla dēļ 2016.gadā tika pieņemts konceptuāls lēmums finansēt studiju vietas atbilstoši normatīvajos aktos (Ministru kabineta 2006. gada 12. decembra noteikumi Nr. 994 "Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem") noteiktajām vienas studiju vietas minimālajām izmaksām. Rezultātā no valsts budžeta piešķirtais finansējuma apmērs palika nemainīgs, taču no valsts budžeta līdzekļiem finansēto studiju vietu kopskaits samazinājās par 8,7%.

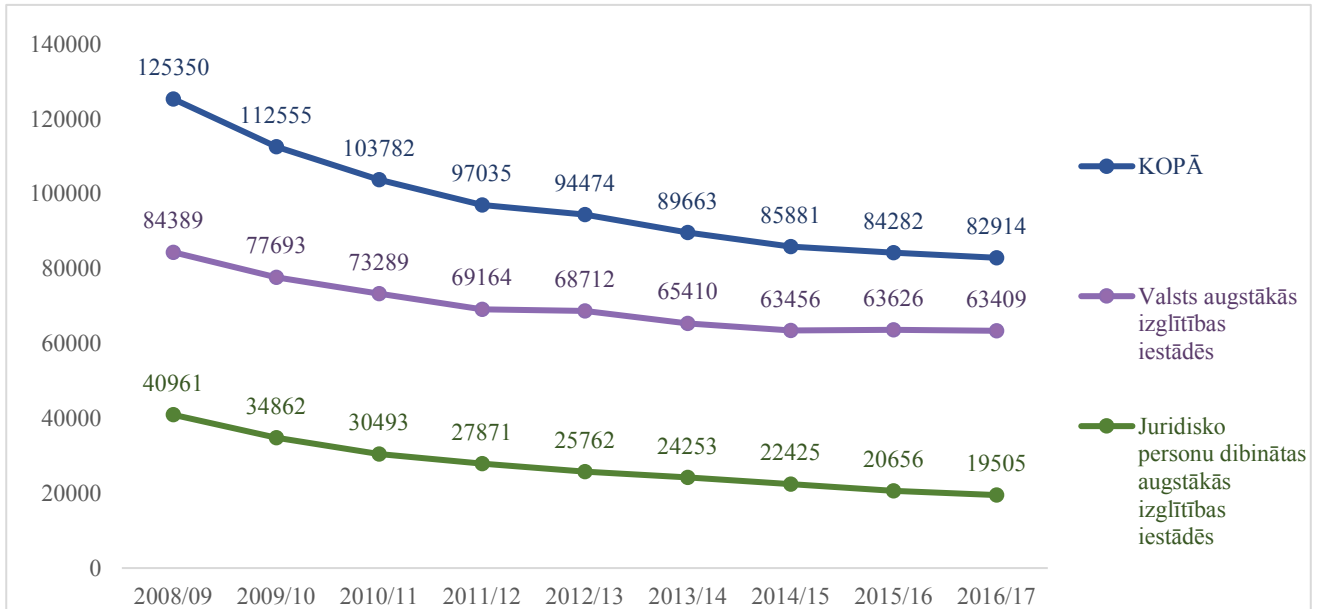
12.tabula

Galvenie augstākās izglītības indikatori

Galvenie indikatori	2012./2013.	2013./2014.	2014./2015.	2015./2016.	2016./2017.	Absolūtās un relatīvās izmaiņas pret 2014./2015.
Studējošo skaits	94 474	89 663	85 881	84 282	82 914	-1368 -1.6%
Augstskolu un koledžu akadēmiskā personāla* skaits	4 919	4 883	4 860	4 910	5 206	+296 +6.0%

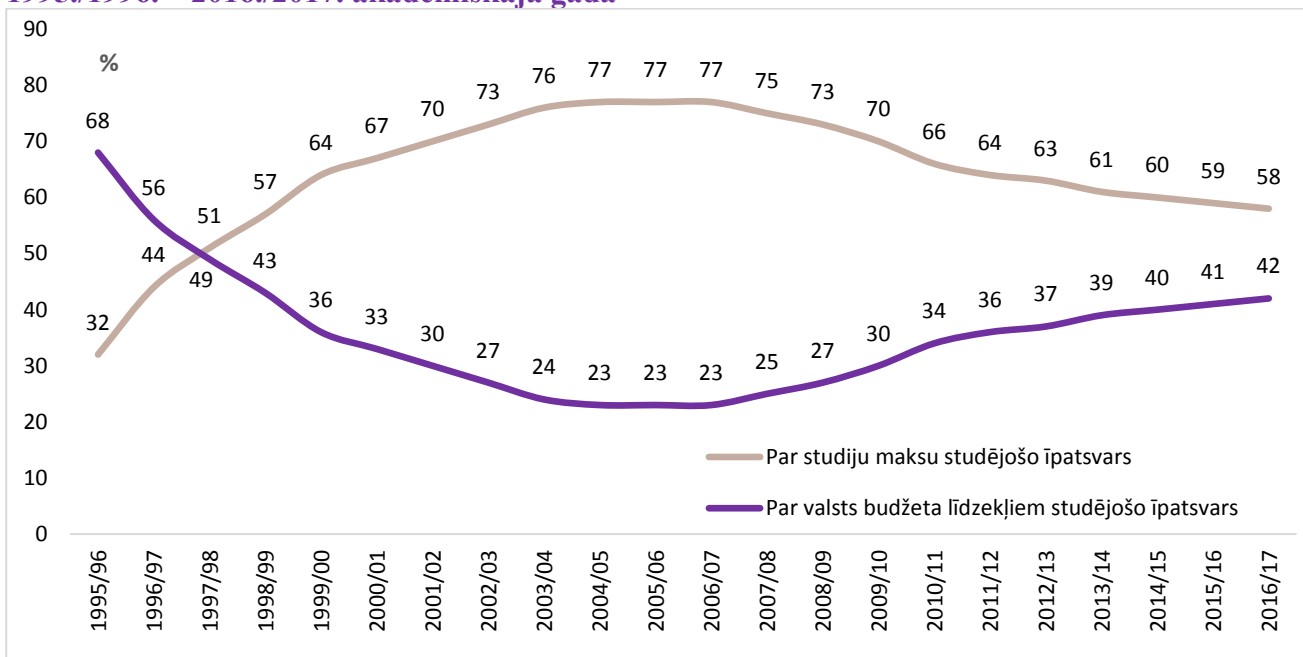
1.attēls

Studējo skaita dinamika Latvijā no 2008./2009. līdz 2016./2017. akadēmiskajam gadam

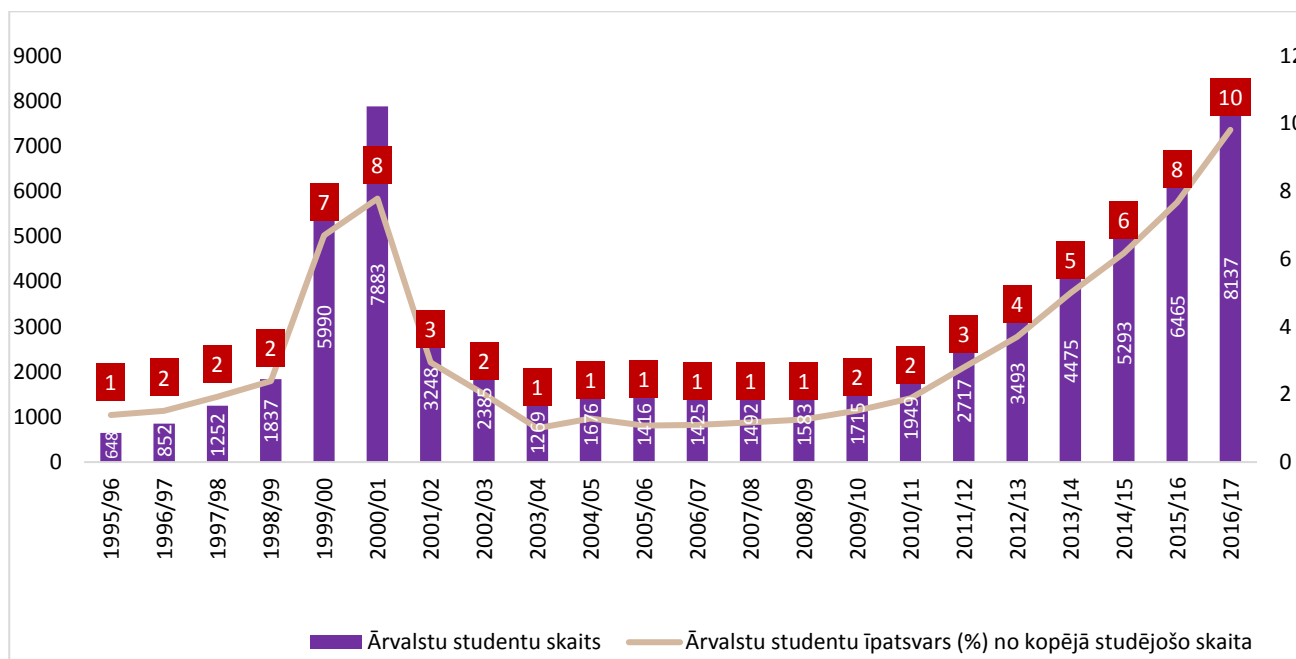
2.attēls

Studējo skaita īpatsvara izmaiņas valsts budžeta finansētajās studiju vietās un maksas studijās 1995./1996. – 2016./2017. akadēmiskajā gadā

3.attēls

Ārvalstu studenta skaita izmaiņas Latvijas augstskolās un koledžās 1995./1996. - 2016./2017. akadēmiskajā gadā

3.4. ZINĀTNE

2016.gadā apstiprināts Latvijas Eiropas Pētniecības telpas (ERA) ceļvedis 2016. – 2020. gadam. Tas ir svarīgi, lai maksimāli tuvinātos ES noteiktajiem standartiem zinātnē, Latvijas pētniecības sistēmas sinhronizācijai ar pārējo ES dalībvalstu sistēmām, kā arī lai stiprinātu spēju risināt sabiedrībai svarīgas problēmas.

Sākta zinātnisko institūciju institucionālās kapacitātes stiprināšana un pētniecības resursu koncentrācija konkurētspējīgās zinātniskajās institūcijās, pilnveidojot zinātnisko institūciju pārvaldības un resursu vadības efektivitāti un modernizējot pētniecības infrastruktūru Latvijas viedās specializācijas jomu ietvaros. Lai nodrošinātu pārdomātu un uz tautsaimniecības izaugsmi vērstu ieguldījumu īstenošanu, izstrādāts un Ministru kabinetā izskatīts informatīvais ziņojums “Par pētniecības un inovācijas infrastruktūras un pētnieciskās darbības koncentrācijas teritoriālo kartējumu”, kurā analizēti iepriekšējie ES struktūrfondu ieguldījumi zinātnes un inovāciju infrastruktūrā un definēti stratēģiskie kritēriji un indikatīvais 2014.–2020. gada plānošanas perioda investīciju kartējums.

Ir nodrošināts atbalsts pēcdoktorantūras pētniecībai, lai attīstītu jauno zinātnieku prasmes un palielinātu zinātnisko kapacitāti, nodrošinot karjeras uzsākšanas iespējas zinātniskajās institūcijās un pie komersantiem, kā arī veicinātu pētniecības kompetenču pilnveidošanu. Sākta projektu atlase praktiskas ievirzes pētījumu īstenošanai Viedās specializācijas jomās, lai atbalstītu pētniecību, kas sniedz ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā tautsaimniecībai un veicina zinātnisko institūciju un komersantu sadarbību.

Parakstīts Latvijas Republikas valdības un Eiropas Kodolpētījumu organizācijas (CERN) līgums par zinātnisko un tehnisko sadarbību augstas enerģijas daļiņu fizikā. Tas paver jaunas un daudz plašākas iespējas Latvijas zinātniekiem, akadēmiskajai videi un studentiem iekļauties vienā no vadošajām zinātnes organizācijām pasaulē.

Ar grozījumiem Zinātniskās darbības likumā nostiprināta Nacionālā zinātniskās darbības informācijas sistēma, kurā tiks apkopota visa informācija par zinātniskajās institūcijās strādājošajiem, zinātniskās darbības rādītājiem un rezultātiem, nodrošinot informācijas par zinātnisko darbību Latvijā pieejamību vienotā datubāzē un atvērtās zinātnes principa īstenošanu.

3.5. SPORTS

13.tabula

Finanšu resursu izdevumi sporta politikas īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
09.00.00 Sports	39,351,784	39,344,736
09.04.00 Sporta būves	4,524,289	4,521,823
09.08.00 Balvas par izciliem sasniegumiem sportā	1,017,050	1,017,030
09.09.00 Sporta federācijas un sporta pasākumi	2,958,954	2,958,954
09.10.00 Murjāņu sporta ģimnāzija	3,579,177	3,579,177
09.12.00 Latvijas Sporta muzejs	102,555	100,311
09.16.00 Dotācija nacionālas nozīmes starptautisku sporta pasākumu organizēšanai Latvijā	3,046,613	3,046,613
09.17.00 Dotācija komandu sporta spēļu izlašu nodrošināšanai	1,718,000	1,715,682
09.19.00 Finansējums profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām	11,001,120	11,001,120
09.21.00 Augstas klases sasniegumu sports	6,857,459	6,857,459
09.23.00 Valsts ilgtermiņa saistības sportā – dotācija Latvijas Olimpiskajai komitejai (LOK) – valsts galvoto aizdevumu atmaksai	4,143,944	4,143,944
09.25.00 Dotācija biedrībai “Latvijas Paralimpiskā komiteja”	402,623	402,623
Kopā	39,351,784	39,344,736

2016.gadā nodrošināts viss nepieciešamais valsts atbalsts Latvijas olimpiešu un paralimpiešu dalībai 2016.gada Olimpiskajās un Paralimpiskajās spēlēs Riodežaneiro.

Veicot grozījumus Sporta likumā, būtiski paaugstinātas prasības sporta sacensību organizēšanai (jo īpaši autosportā, motosportā un ūdens motosportā), kā arī nostiprināta atzīto sporta federāciju loma attiecīgo sporta veidu pārvaldībā. Tāpat pilnveidots tiesiskais regulējums cīņai pret manipulācijām ar sporta sacensībām.

Pieņemti nepieciešamie lēmumi un īstenoti pasākumi Daugavas stadiona rekonstrukcijas uzsākšanai. Pilnveidota sporta skolu treneru darba samaksai paredzētās dotācijas sadales kārtība.

Salīdzinājumā ar 2015. gadu, 2016.gadā valsts budžeta programmas “Sports” apmērs pieauga par 11,7%. Kā būtiskākais ir uzsverams papildus finansējums 1 943 530 eiro apmērā sporta speciālistu darba samaksai profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs (sporta skolās). Kopumā finansējums palielināts sporta federācijām dažādu sporta pasākumu rīkošanai, augstas klases sportistu

sagatavošanai (atbalsts Latvijas Olimpiskajai komitejai, Latvijas Olimpiskajai vienībai un citām organizācijām). Nozares budžeta ietvaros tika piešķirts finansējums 15 nacionālas nozīmes starptautisku pasākumu organizēšanai Latvijā. Tika palielināts apakšprogrammas finansējums 13 komandu sporta spēļu sporta federācijām, lai nodrošinātu valsts izlašu gatavošanos un dalību Eiropas un pasaules čempionātos. Ar atsevišķiem Saeimas un Ministru kabineta lēmumiem tika iezīmēts mērķfinansējums investīcijām 6 valsts nozīmes sporta infrastruktūras attīstības projektiem (Valmierā, Ventspilī, Liepājā, Cēsīs un tenisa centrā “Lielupe”). Kombinējot valsts budžeta programmā “Sports” esošos līdzekļus ar līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem 2016.gadā ar Ministru kabineta lēmumiem vairākkārt ir atbalstīta naudas balvu piešķiršana par izciliem sasniegumiem sportā - 2016.gadā piešķirtas 228 naudas balvas - 21 sporta federācijai un 207 naudas balvas sportistiem, viņu treneriem un sportistus apkalpojošam personālam.

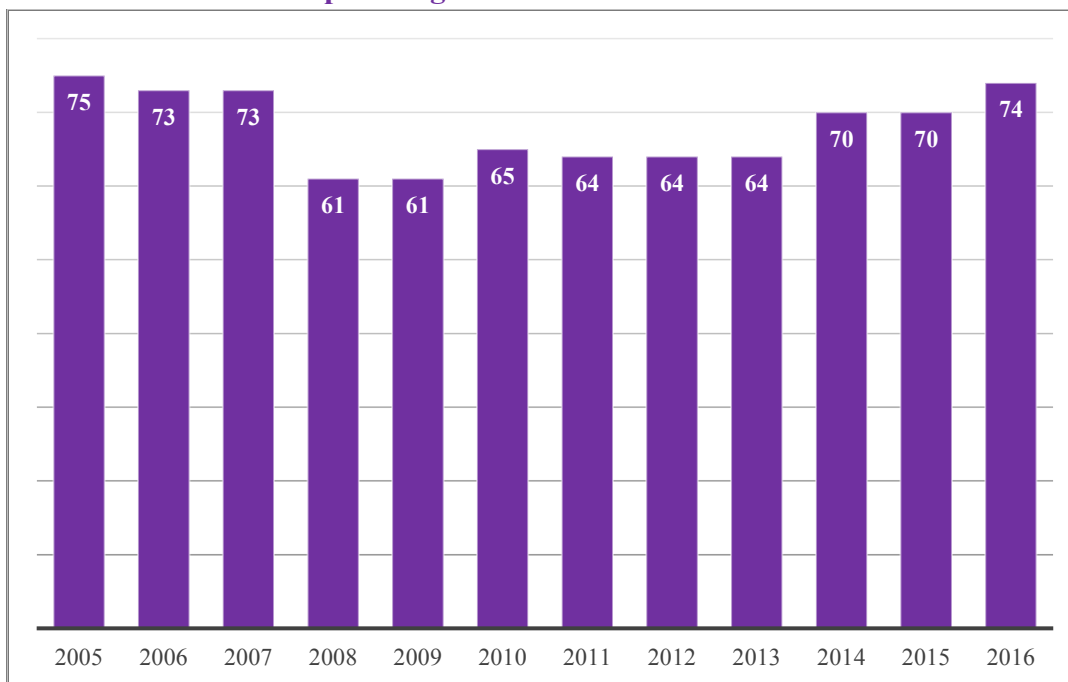
Lai veicinātu bērnu un jauniešu interesi izmantot sporta nodarbības ne tikai kā veselīgu un aktīvu brīvā laika pavadīšanas līdzekli, bet arī mērķtiecīgai savas sportiskās meistarības pilnveidei, apgūstot profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas, valsts nodrošina finansējumu 70 pašvaldību dibinātām un 4 privātajām profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēm 52 pašvaldībās (9 pilsētu un 43 novadu pašvaldībās) 30 409 bērnu un jauniešu iesaistīšanai profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu apguvei 36 sporta veidos.

Pavisam profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs nodarbojas 34 514 bērni un jaunieši. Profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu skaits un tajās iesaistīto audzēkņu skaits pakāpeniski pieaug. 2016.gadā valsts finansētajām pašvaldību dibinātajām profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēm pievienojās Daugavpils pilsētas pašvaldības profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāde “Futbola centrs Daugavpils” un Kocēnu sporta skola. Trīs privātajām sporta skolām, kuras jau vairākus gadus ir valsts finansēto skaitā (Florbola sporta skola, Profesionālās ievirzes sporta skola “Pārdaugava”, Sporta skola “METTA”) 2016. gadā pievienojusies vēl viena privāta profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāde – “Jura Docenko futbola skola “Alberts””.

Pašvaldību dibinātajās profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs no valsts budžeta līdzekļiem 2016.gadā nodrošināts 1543,103 pedagoģisko likmju finansējums (2014. – 920,54; 2015. – 1297,29) profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs strādājošo 1454 (2014. - 1210; 2015. – 1257) sporta treneru darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām. 2016.gadā profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs no valsts budžeta līdzekļiem nodrošināti 85% jeb 1543, 103 pedagoģiskās likmes.

4.attēls

Profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu skaits

3.6. VALSTS VALODA

14.tabula

Finanšu resursu izdevumi valsts valodas politikas īstenošanai

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2016. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	1, 341, 047	1, 341, 046

2016.gadā izdots sociolingvistisks pētījums “Valodas situācija Latvijā: 2010-2015”, kurā analizēta valodas situācijas dinamika no 2010.gada līdz 2015.gadam, apskatot Latvijas iedzīvotāju valsts valodas prasmi un nozīmīgumu sociolingvistiskajās jomās, citu valodu prasmi un lietojumu Latvijā. Pētījumā apskatīta arī Valsts valodas likumā ierakstītu un Latvijas kultūrvēsturē un lingvistiskajā vidē nozīmīgu dalībnieku – latviešu valodas paveida latgaliešu rakstu valodas un Latvijas autohtonās lībiešu valodas – attīstība un galvenās norises.

Ministrijai ir cieša sadarbība ar diasporu, un atbalsts valodas un kultūrvēstures kopšanai tautiešiem ārvalstīs ir viena no ministrijas prioritātēm. Arī aizvadītajā gadā sniegts atbalsts latviešu valodas un Latvijas kultūras apguvei diasporā, tostarp finansiālais atbalsts 42 nedēļas nogales skolām. Profesionālās pilnveides kursus Latvijā izglītoti 45 latviešu diasporas izglītības darbinieki, (38 skolotājiem organizēti diasporas skolotāju profesionālās pilnveides kursi Bredfordā, Lielbritānijā), organizēta latviešu valodas apguves nometne diasporas bērniem un jauniešiem, kā arī sniegts cita veida atbalsts dažādu izglītojošu pasākumu organizēšanai Eiropā, ASV un Austrālijā.

2016.gadā sniegts atbalsts sešiem latviešu valodas lektorātiem ārvalstīs – Ļvovas I.Franko Nacionālajai universitātei (Ukrainā), Kauņas Vītauta Dižā Universitātei (Lietuvā), Vašingtonas Universitātei Sietlā (ASV), Pekinas Svešvalodu universitātei (Ķīnā), Kārļa Universitātei Prāgā (Čehijā), Tartu Universitātei (Igaunijā) un Viļņas Universitātei (Lietuvā).

2016.gadā atbalstīta latviešu valodas apguve Austrumu diasporā – latviešu valodas un tradīciju mācīšana Baškortostānā, Maskavā, Augšbebras Omskas apgabalā, Krasnojarskā, Omskā.

3.7. JAUNATNES POLITIKA

15.tabula

Finanšu resursu izdevumi jaunatnes politikas īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts plāns gadam (ar izmaiņām), EUR	likumā, (ar	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
21.00.00 Jaunatnes politikas valsts programma	332,353		319,187
Kopā	332,353		319,187

Veikti grozījumi Jaunatnes likumā, kas nosaka kritērijus valsts budžeta finansējuma piešķiršanai jaunatnes organizāciju darbības atbalstam. Turpmāk jaunatnes organizācijas varēs pieteikties finansējumam divu gadu periodam, piedaloties atsevišķā projektu konkursā reizi divos gados.

2016.gadā pirmās Latvijas Jauniešu galvaspilsētas statusu pildīja Jelgava, kas kļuva par epicentru nozīmīgākajiem jaunatnes jomas pasākumiem Latvijā. Decembra sākumā Jelgava stafeti tālāk nodeva Liepājai, kas konkursa rezultātā tika pasludināta par Latvijas Jauniešu galvaspilsētu 2017.

Īstenotas apmācību programmas 25 jaunatnes lietu speciālistiem 80 akadēmisko stundu apjomā saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Organizēts pieredzes apmaiņas seminārs 25 jauniešu centru vadītājiem (iesācējiem), lai sniegtu priekšstatu par jauniešu centru darbu pašvaldībās, jauniešu motivācijas iespējām un jauniešu brīvā laika organizēšanu. Nodrošinot metodisko vadību, organizētas tikšanās ar 70 jaunatnes lietu speciālistiem. Nodrošinātas tiešraides ekspertu lekcijas par aktuālajiem jaunatnes politikas jautājumiem Latvijas Pašvaldību savienības jaunatnes lietu atbalsta tīkla ietvaros.

Rīkots konkursa “Labākais darbā ar jaunatni 2016” konkursa laureātu godināšanas pasākums Jelgavā ar 150 dalībniekiem, apbalvoti 13 laureāti

2016.gadā īstenots pētījums par jauniešu uzņēmējdarbības attīstības iespējām Latvijā. Izstrādāts un izplatīts video materiāls par Jaunatnes politikas īstenošanas plānu 2016.-2020.gadam latviešu valodā, nodrošināta pieeja aktuālajai ar jaunatnes politiku saistītajai informācijai www.jaunatneslietas.lv un IZM sociālajos tīklos.

2016.gadā ikgadējās Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros aktivitātes “Atbalsts jauniešu centru darbības nodrošināšanai pašvaldībās ar mērķi veidot un stiprināt jauniešu piederības apziņu” atbalstīti 43 pašvaldību projekti. To mērķis ir sekmēt Latvijas valsts simtgades svinību īstenošanu, stiprinot Latvijas jauniešu valstsgribu un piederības sajūtu savai valstij un kopienai.

Aktivitātes “Atbalsts sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu iesaistei neformālās izglītības aktivitātēs, sekmējot viņu līdzdalību sabiedriskajos procesos” ietvaros atbalstīti 16 projekti. Tādējādi nodrošināta sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu iesaiste dažādās aktivitātēs, sekmējot viņu līdzdalību sabiedriskajos procesos un pilnveidojot šo jauniešu sociālās prasmes.

Savukārt aktivitātē “Atbalsts jaunatnes organizāciju darbībai un līdzdalības nodrošināšanai valsts un starptautiskajā jaunatnes politikā” atbalstīti 10 projekti, kas nodrošina pasākumus ar mērķi sekmēt Latvijas valsts simtgades svinību īstenošanu, stiprinot Latvijas jauniešu valstsgribu un piederības sajūtu savai valstij. Projekti sniedz atbalstu arī jaunatnes organizāciju darbībai un līdzdalībai valsts jaunatnes politikas īstenošanā un starptautiskajā sadarbībā.

Starptautiskā sadarbība jaunatnes politikas nozarē

2016.gadā nodrošināta jaunatnes darbinieku un jauniešu dalība Baltijas-Beļģijas (Flandrijas) sadarbības programmas pieredzes apmaiņas semināros Beļģijā un Igaunijā. Organizēti Strukturētā dialoga popularizēšanas pasākumi, jauniešu aptauja, fokusgrupas un nacionālā konference par jaunatnes politikas nozarē izvirzītajām prioritātēm Strukturētā dialoga ietvaros, kā arī sagatavots jauniešu viedokļu apkopojums un iesniegts Eiropas Komisijai.

Projekta “*Support to Better Knowledge in the Youth Policy*” ietvaros apkopota informācija par līdzdalību, sociālo iekļaušanu, nodarbinātību un uzņēmējdarbību jaunatnes politikas interneta vietnei “Youth Wiki tool”.

3.8. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA UN ES LIETAS

16.tabula

Finanšu resursi ES lietu un starptautiskajai sadarbībai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
70.00.00 Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana	39,245,063	24,570,319
70.06.00 Dalība Eiropas Savienības pētniecības un tehnoloģiju attīstības programmās	3,117,231	2,750,735
70.07.00 Eiropas Savienības, starptautiskās sadarbības programmu un inovāciju izglītības jomā īstenošanas nodrošināšana	2,789,742	422,505
70.08.00 Valsts izglītības attīstības aģentūra	2,623,044	1,650,249
70.09.00 Eiropas Savienības jauniešu neformālās izglītības programma "Jaunatne darbībā" 2007.-2013.gadam	750,745	502,965
70.10.00 Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra	1,783,502	928,424
70.11.00 Dalība Eiropas Savienības izglītības sadarbības projektos	1,227,417	878,782
70.12.00 Eiropas Kopienas programmu projektu īstenošana	140,718	129,231
70.13.00 Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm	35,085	20,172
70.15.00 Eiropas Savienības programmas Erasmus+ projektu īstenošanas nodrošināšana	26,777,579	17,287,256
71.00.00 Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana	2,005,969	1,938,812

71.06.00 Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansētās programmas īstenošana	2,005,969	1,938,812
72.00.00 Latvijas un Šveices sadarbības programmas finansēto projektu un pasākumu īstenošana	624,683	584,683
72.06.00 Atbalsts jaunatnes politikas attīstībai	624,683	584,683
73.00.00 Pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētie projekti	242,586	206,954
73.06.00 Dalība Ziemeļu Ministru Padomes Nordplus Ietvarprogrammā	242,586	206,954
Kopā	42,118,301	27,300,768

2016.gadā parakstīti: jaunais Latvijas Republikas valdības un Amerikas Savienoto Valstu valdības saprašanās memorands par Fulbraita akadēmiskās apmaiņas programmu un Latvijas Republikas valdības un Izraēlas Valsts valdības izglītības, zinātnes, kultūras, jaunatnes un sporta sadarbības programma 2016.-2019. gadam.

Lai ārvalstu studentus iepazīstinātu ar Latvijas augstāko izglītību un studiju iespējām Latvijas augstskolās, 2016. gadā tika rīkoti vairāki starptautiski pasākumi, piemēram, Latvijas augstskolu un Latvijā akreditēto ārvalstu vēstniecību vadītāju vai izglītības atašeju tikšanās Latvijas vēstniecībās Zviedrijā un Polijā, Rīgu apmeklēja arī Ēģiptes Universitāšu augstākās padomes ģenerālsekretārs.

Turpinot Latvijas prezidentūras ES Padomē laikā pausto apņemšanos, ministrija nodrošināja Latvijas aktīvu līdzdalību ES un Centrālāzijas izglītības platformā, pildot koordinējošās ES dalībvalsts lomu profesionālajā izglītībā. Tādējādi Rīgā aprīlī notika arī Reģionālā konference “Kvalifikāciju ietvarstruktūras Centrālāzijas valstīs: esošā attīstība un sadarbības iespējas,” izglītības eksperti regulāri piedalījās arī citos šīs platformas pasākumos.

2016. gadā Nīderlandes un Slovākijas prezidentūru ES Padomē laikā nodrošināta Latvijas interešu pārstāvība gan ES Padomes sanāksmēs ministrijas kompetences jomās, gan citos šo prezidentūru rīkotajos pasākumos.

Ministrija turpināja sadarbību ar Eiropas Universitātes institūtu, 2016./2017. akadēmiskajā gadā stipendijas studijām institūtā nodrošinātas četriem studentiem no Latvijas.

ES programma Erasmus+ ir devusi iespēju Latvijas skolās īstenot starptautiskās sadarbības projektus un ieviest jauninājumus, nevalstiskajām organizācijām īstenot brīvprātīgā darba projektus un jauniešu mobilitātes projektus, augstskolu studentiem doties studiju mobilitātē un mācībspēkiem iegūt pieredzi citas valsts augstskolā, īstenot sadarbību starp izglītības iestādēm un uzņēmumiem.

Lai precizētu aktivitātēm paredzēto Latvijas valsts budžeta ilgtermiņa saistību apmēru atbilstoši pieaugošai ES dotācijai, ministrija sagatavoja informatīvo ziņojumu par programmas Erasmus+ īstenošanas nodrošināšanai nepieciešamo finansējumu 2016.gadā un turpmākajos programmas īstenošanas gados. Tika saņemts valdības atbalsts, atļaujot ministrijai uzņemties papildu valsts budžeta ilgtermiņa saistības Erasmus+ programmas ietvaros finansētajām aktivitātēm, tostarp augstskolu studentu un personāla mobilitātes periodiem ārvalstīs, politikas reformu atbalsta pasākumiem, kā arī decentralizēto darbību administrēšanai Latvijā.

Koordinējot profesionālās kvalifikācijas atzīšanu, 2016.gadā ministrija izstrādāja vairākus būtiskus tiesību aktus, lai nodrošinātu Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 20. novembra Direktīvas Nr. 2013/55/ES, ar ko groza Direktīvu 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un Regulu (ES) Nr. 1024/2012 par administratīvo sadarbību, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (IMI regulu) pārņemšanu, kura stājās spēkā 2016.gada 18.janvārī. Līdz ar Ministru kabineta 2016. gada 28.

jūnija noteikumu Nr. 419 “Noteikumi par informācijas apmaiņas un uzraudzības kārtību Iekšējā tirgus informācijas sistēmas ietvaros, informācijas apmaiņā iesaistīto iestāžu atbildību un Eiropas profesionālās kartes izdošanas kārtību” pieņemšanu kļuva iespējama Eiropas profesionālās kartes izsniegšana.

Apstiprināti Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumi Nr. 827 “Kārtība, kādā atzīst profesionālo kvalifikāciju pastāvīgai profesionālajai darbībai Latvijas Republikā

3.9. ĀRVALSTU FINANŠU INSTRUMENTI

2016. gadā turpinās 28 projektu īstenošana Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014. gada programmas “Pētniecība un stipendijas” aktivitātēs “Stipendijas”. Aktivitātes mērķis ir veicināt divpusēju sadarbību augstākās izglītības jomā, kas balstās uz studējošo un akadēmiskā personāla mobilitāti starp Latviju un Eiropas Ekonomikas zonas valstīm, nodrošina iegūto studiju rezultātu savstarpēju atzīšanu un akadēmiskā personāla sadarbību, lai veicinātu studiju programmu attīstību un augstākās izglītības iestāžu starptautisko sadarbību. Aktivitātes ietvaros sadarbojas vairāk nekā 35 Latvijas, Norvēģijas, Islandes un Lihtenšteinas augstākās izglītības institūcijas, un ir plānotas vairāk nekā 70 studentu un vairāk nekā 170 akadēmiskā personāla mobilitātes. Septiņi no atbalstītajiem 28 projektiem veido sinerģiju ar Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014. gada programmas “Pētniecība un stipendijas” aktivitātes “Pētniecība” projektiem.

2016. gadā turpinās 11 projektu īstenošana Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014. gada programmas “Pētniecība un stipendijas” aktivitātē “Pētniecība”. Projektu īstenošana sāka 2015. gada pirmajā pusgadā, aktivitāte noslēgsies 2017. gada 30. aprīlī. Tās mērķis ir veicināt uz pētniecību balstītu zināšanu attīstību Latvijā, Norvēģijai un Latvijai sadarbojoties fundamentālo un lietišķo pētījumu jomā. Pētniecības aktivitāte vērsta uz divpusējās sadarbības stiprināšanu starp Latvijas un Norvēģijas pētniecības iestādēm, tādējādi stimulējot iestāžu ilgtermiņa sadarbību, kā arī to kapacitātes un kompetenču attīstību. Projekti tiek īstenoti divās tematiskajās jomās – sociālajās un humanitārās zinātnes un veselības jomā. Aktivitātes ietvaros sadarbojas vairāk nekā 20 Latvijas un Norvēģijas zinātniskās institūcijas, un tās noslēgumā paredzētas vairāk nekā 40 starptautiski recenzētas zinātniskās publikācijas.

Projektu progresa rezultātu pārskats pieejams Valsts izglītības attīstības aģentūras mājas lapā: http://www.viaa.gov.lv/lat/norvegijas_finansu_instruments/projekti/

3.10. STRUKTŪRFONDU INVESTĪCIJAS

17.tabula

ES fondu finansējums

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2016.gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
62.00.00 Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana	65,549,673	65,467,399
62.02.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējumu (2007-2013)	45,526,457	45,526,457

62.07.00 Atmaksas un avansi pašvaldībām vai citiem struktūrfondu finansējuma saņēmējiem par Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošanu (2007-2013)	17,782,411	17,782,409
62.08.00 Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)	244,738	232,801
62.20.00 Tehniskā palīdzība Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) apgūšanai (2014-2020)	1,996,067	1,925,732
63.00.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana	16,028,238	15,481,152
63.02.00 Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Sociālā fonda (ESF) finansējumu (2007-2013)	3,315,637	3,315,252
63.07.00 Atmaksas un avansi pašvaldībām vai citiem struktūrfondu finansējuma saņēmējiem par Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu īstenošanu (2007-2013)	1,224,246	1,224,245
63.08.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2014-2020)	11,435,956	10,909,571
63.20.00 Tehniskā palīdzība Eiropas Sociālā fonda (ESF) apgūšanai (2014-2020)	52,399	32,084
64.00.00 Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana	40,139	29,582
64.08.00 Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) maksājumi (2014-2020)	40,139	29,582
65.00.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošana	15,699	13,403
65.09.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) maksājumi (2014-2020)	15,699	13,403

69.00.00 Mērķa "Eiropas teritoriālā pārrobežu programmu, projektu un pasākumu īstenošana"	1,866,614	880,148
69.02.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība"pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu	1,201,761	225,812
69.06.00 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" projektu īstenošana	664,853	654,336
Kopā	83,500,363	81,871,684

2016. gadā izstrādāti un valdībā apstiprināti 16 Ministru kabineta noteikumi, kas kopumā regulē 763 milj. eiro lielus ieguldījumus izglītībā un zinātnē, kas ir 82% no šajā plānošanas periodā pieejamā finansējuma. Turpmākajos gados tas sniegs nozīmīgu pienesumu pašvaldību skolu tīkla sakārtošanā un vispārējās izglītības mācību satura attīstībā, vispārējās, profesionālās un augstākās izglītības infrastruktūras un studiju programmu modernizācijā, kā arī skolēnu individuālo spēju attīstībā. Gada sākumā apstiprinātie MK noteikumi zinātnes jomā praktiskās pētniecības projektu īstenošanai kalpos par pamatu lai 2017. gada sākumā apstiprinātu 73 pētniecības projektus, kuru īstenošanā tiks ieguldīti vairāk kā 44 milj. eiro.

Zinātnes jomā pārskata periodā apstiprināti trīs MK noteikumi par specifisko atbalsta mērķu pasākumu īstenošanu. Augstākās izglītības jomā izstrādāti un pieņemti divi MK noteikumi par specifisko atbalsta mērķu īstenošanu. Profesionālās izglītības jomā izstrādāti apstiprināti visi šajā plānošanas periodā nepieciešamie MK noteikumi par piecu specifisko atbalsta mērķu pasākumu īstenošanu. Vispārējās izglītības jomā izstrādāti un pieņemti seši MK noteikumi par specifisko atbalsta mērķu īstenošanu. Papildus tam pārskata periodā ministrija izstrādāja iepriekš minētajiem pasākumiem projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijus, kas ir apstiprināti un ES fondu Uzraudzības komitejā.

Zinātnes jomā uākts īstenot viens projekts - "Atbalsts pēcdoktorantūras pētniecības īstenošanai", kura kopējais pieejamais finansējums 64 milj. eiro. Finansējuma saņēmējs ir Valsts izglītības attīstības aģentūra, projekta īstenošanas periods no 2016.gada augusta līdz 2023.gada beigām.

Augstākās izglītības jomā apstiprināts un sākts īstenot viens projekts – "Atbalsts EQAR aģentūrai izvirzīto prasību izpildei" ar kopējo pieejamo finansējumu 1,5 milj. eiro. Finansējuma saņēmējs ir Akadēmiskās informācijas centrs, projekta īstenošanas periods no 2016. gada marta līdz 2019.gada septembrim.

Profesionālajā izglītībā apstiprināti 11 projekti profesionālās izglītības kompetenču centru infrastruktūras pilnīgai modernizācijai – mācību laboratoriju un darbnīcu, dienesta viesnīcu, sporta kompleksu būvēm un renovācijai, no tiem pārskata periodā sākti īstenot 7 projekti par ERAF kopējo finansējumu vairāk nekā 22 miljoniem eiro. Apstiprināti un sākti īstenot arī trīs Eiropas Sociāla fonda finansētie projekti – "Pilnveidot nodarbināto personu profesionālo kompetenci", ar kopējo pieejamo finansējumu 21,64 milj. eiro. Finansējuma saņēmējs ir Valsts izglītības attīstības aģentūra. Tāpat apstiprināti un uzsākti īstenot projekti "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai" par kopējo summu 12 miljonu eiro, un "Profesionālās izglītības iestāžu efektīva pārvaldība un personāla kompetences pilnveide" - projekta kopējais finansējums ir 6 miljoni eiro. Abu minēto projektu finansējuma saņēmējs ir Valsts izglītības satura centrs.

Pārskata periodā apstiprināti un sākti īstenot četri projekti vispārējās izglītības jomā - "Dalība starptautiskos pētījumos" ar ESF finansējumu vairāk nekā 2 miljoni eiro apmērā, kur projekta īstenošanās un finansējuma saņēmējs ir ministrija. Savukārt Valsts izglītības satura centrs izstrādājis un uzsācis

Īstenot izglītības sistēmas reformām būtiskāko projektu “Kompetenču pieejā balstīts mācību saturs”, kura kopējais finansējums ir 13,9 miljoni eiro. Papildus minētajam pārskata periodā Valsts izglītības satura centrs izstrādājis un uzsācis īstenot projektus “Nacionāla un starptautiska mēroga pasākumu īstenošana izglītojamo talantu attīstībai” par kopējo finansējumu vairāk nekā 3, 2 miljonu apmērā un “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”, kura kopējais finansējums ir 32 miljoni eiro. Abus projektus plānots īstenot līdz 2020.gada beigām, nodrošinot individuālu pieeju un atbalstu katra bērna attīstībai un mācību sasniegumiem.

IV. PĀRSKATS PAR MINISTRIJAS VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMĀM

4.1. NOZARES VADĪBA

18.tabula

Finanšu resursu izdevumi nozares vadības īstenošanai

Budžeta programma/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plans 2016.gadam (ar izmaiņām) EUR	Budžeta izpilde pārskata gadā, RUR
97.00.00 Nozares vadība un politikas plānošana	4,710,043	4,443,052
97.01.00 Ministrijas centrālā aparāta darbības nodrošināšana	4,378,397	4,131,681
97.02.00 Nozares vadības atbalsta pasākumi	331,646	311,371
99.00.00 Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums	1,038,819	1,038,819
Kopā	5,748,862	5,481,871

Pārskata gadā nodrošināta ministrijas veidotās izglītības, zinātnes, valsts valodas, sporta un jaunatnes politikas plānošana un īstenošana. Izstrādāti tiesību aktu projekti, koordinēta un nodrošināta ministrijas pārstāvība tiesvedības procesos administratīvajās lietās un civillietās, kuros ministrija ir lietas dalībnieks, Ministru prezidenta, Ministru kabineta, citu ministriju un institūciju veidotajās darba grupās un padomēs.

Veicot ministrijas valdījumā esošo valsts un tai piekrītošo nekustamo īpašumu objektu apsaimniekošanu, turpinājās objektu, tajā skaitā to īpašuma tiesību, tiesiska sakārtošana. 2016. gadā zemesgrāmatās ierakstīti 9 nekustamo īpašumu objekti. Lielākā daļa objektu ir nodoti ministrijas padotības iestāžu bezatlīdzības lietojumā un pārvaldīšanā, tajā skaitā apsaimniekošanā, lai īstenotu nepārtrauktu objektu pārvaldīšanas procesu un izvēlētos optimālas pārvaldīšanas darba metodes, tādējādi nodrošinot objektu lietojuma īpašību (kvalitātes) saglabāšanu visā ekspluatācijas laikā, kā arī sabiedrības un personas drošības vai veselības aizskāruma nepieļaujamību. Savukārt ministrija veic šī pārvaldīšanas procesa virsuzraudzību. Turpinot iesākto apjomīgo darbu pie funkciju nodrošināšanai nevajadzīgo objektu nodošanas, ministrija 2016. gadā ir nodevusi 61 nekustamo īpašumu (199 objektus) valsts dibinātu augstskolu – atvasinātu publisku personu īpašumā vai Finanšu ministrijas un citu ministriju valdījumā, pašvaldību, kapitālsabiedrību, kurās ministrija ir kapitāla daļu turētāja, un privātpersonu īpašumā, kā arī valsts akciju sabiedrības “Privatizācijas aģentūra” valdījumā.

Ministrija mērķtiecīgi virzās uz maksimālu elektronisko dokumentu apriti. 2016.gadā tā turpināja pilnveidot dokumentu aprites procesus un dokumentu vadības sistēmu “Impulss”, tādējādi mazinot administratīvo slogu.

4.2. INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJU ATTĪSTĪBA

19.tabula

Finanšu resursu izdevumi informācijas tehnoloģiju attīstībai un uzturēšanai izglītībā

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2016. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā EUR
07.00.00 Informācijas tehnoloģiju attīstība un uzturēšana izglītībā, <i>Microsoft</i> līguma un projektu nodrošināšana	1,633,751	1,633,751

2016. gadā tika turpināta grāmatvedības centralizācijas projekta īstenošana, lai nodrošinātu centralizētu ministrijas un tās padotības iestāžu budžeta plānošanas, grāmatvedības un personāla pārvaldības informācijas apriti un mazinātu administratīvo slogu. Projektu pilnībā plānots pabeigt 2017. gadā.

Īstenojot Valsts izglītības informācijas sistēmas (turpmāk - VIIS) uzturēšanas līguma vadību, nodrošināta sistēmas uzturēšana un pilnveide. 2016. gadā veikta VIIS funkcionalitātes pilnveide, nodrošinot atbalstu jaunā pedagogu darba samaksas modeļa ieviešanai. Izstrādāta funkcionalitāte, kas sporta skolām nodrošina iespēju pieteikties profesionālās ievirzes sportā programmu finansējuma saņemšanai. VIIS papildināta ar iespēju reģistrēt izglītojamos, kuri apgūst profesionālās pilnveides tālākizglītības programmas. Pilnveidots datu apmaiņas modulis un starpresoru vienošanās ietvaros izveidotas jaunas datu apmaiņas ar vairākām pašvaldībām.

Veikta normatīvā regulējuma izstrāde, nostiprinot VIIS sistēmu kā centrālo izglītības nozares datu resursu, tai skaitā paredzot regulējumu augstākās izglītības iestādēm pienākumu sniegt ziņas Studējošo un absolventu reģistrā. Veicot grozījumus Augstskolu likumā noteikts, ka studējošo un absolventu reģistrs ir Valsts izglītības informācijas sistēmas sastāvdaļa un reģistrā ieraksta ziņas par studiju programmās studējošajiem un personām, kuras ieguvušas doktora zinātnisko grādu. Reģistrā iekļauj arī nepersonificētus statistikas datus par absolventu nodarbinātību un ienākumiem.

Zinātniskās darbības likumā nostiprināta Nacionālā zinātniskās darbības informācijas sistēma, kas ir valsts informācijas sistēma, kurā apkopo ziņas par zinātnisko institūciju veikto zinātnisko darbību un tajā iesaistītajām personām. Nacionālā zinātniskās darbības informācijas sistēma ietver: zinātnisko institūciju reģistru; akadēmiskajos amatos ievēlēto personu reģistru; Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzi; zinātniskās darbības projektu datubāzi; zinātniskās darbības rezultātu datubāzi; zinātnisko institūciju zinātniskās darbības pārskatus; zinātnisko institūciju darbības starptautisko novērtējumu datubāzi.

Veikta 2015. gadā pabeigto projektu, tādu kā "Vienota nacionālas nozīmes Latvijas akadēmiskā pamattīkla zinātniskās darbības nodrošināšanai izveide" un "Valsts izglītības informācijas sistēmas funkcionalitātes papildinājumu izstrāde un ieviešana", rezultātu uzturēšana.

V. PĒTĪJUMI UN IEKŠĒJAIS AUDITS

5.1. PĒTĪJUMI

20.tabula

Ministrija 2016.gadā ir veikusi šādus pētījumus:

Pētījums	Mērķis	Galvenie rezultāti	Pētījuma veicējs, summa
<u>Sociālo un humanitāro zinātņu ekosistēmas analītisks apraksts</u>	Skaidri parādīt sociālo un humanitāro zinātņu lomu un horizontālo ietekmi uz tautsaimniecības transformāciju uz	Analītiskais apraksts tiks izmantots sociālo un humanitāro zinātņu lomas tautsaimniecības izaugsmē un sabiedrības attīstībā pamatošanai un RIS3	SIA "Jaunrades laboratorija"; 6 000 EUR bez PVN,

	augstāku pievienoto vērtību un efektīvāku resursu izmantošanu atbilstoši Latvijas Viedās specializācijas stratēģijai (turpmāk – RIS3). Izstrādāt RIS3 ekosistēmas aprakstu un grafisko attēlojumu sociālajās un humanitārajās zinātnēs	īstenošanas monitoringa nodrošināšanai.	
<u>Sporta infrastruktūras kartējums;</u>	Pētījuma mērķis un uzdevumi ir iegūt visaptverošu informāciju par sporta bāzu izvietojumu Latvijā, kā arī sniegt iespēju sporta bāzu izvietojumu skatīt atbilstoši iedzīvotāju skaitam un tā attīstības prognozēm. Materiāls var būt palīglīdzeklis sporta infrastruktūras attīstības Latvijā stratēģijas izstrādei.	Izstrādātas 4 sporta infrastruktūras tematikai veltītas Latvijas kartes, kas pieejamas tiešsaistē (nozīmīgāko sporta objektu izvietojums, sporta objektu izvietojums (ieskaitot vietējās nozīmes), peldbaseinu izvietojums (ar detalizētu objektu klasifikāciju) un vieglatlētikas sporta objektu izvietojums (ar detalizētu objektu klasifikāciju)).	SIA “Karšu izdevniecība Jāņa sēta” Finansēšanas summa: 3993 EUR
<u>Pētījums par liela mēroga sporta pasākumu ietekmi uz Latvijas ekonomiku;</u>	Vienotas metodikas izstrādes mērķis ir nodrošināt salīdzināmu datu iegūvi par pasākumu ietekmi uz Latvijas ekonomiku uz faktiem balstītas sporta politikas veidošanas nodrošināšanai un kalpot par praktisku palīglīdzekli, izstrādājot priekšlikumus valsts finansējuma liela mēroga starptautisku sporta pasākumu rīkošanas atbalstīšanai piešķiršanas kārtības uzlabošanai.	Pētījuma ietvaros izstrādāta pasākumu ietekmes prognozēšanas un novērtēšanas metodika, ko sporta organizācijas/pasākumu organizatori mudināti izmantot, lūdzot valsts finansiālu atbalstu pasākuma rīkošanai. Metodika piemērojama pasākumiem, kuru atbalstam pieprasītais valsts finansējums pārsniedz 100 000 EUR. Metodikas piemērošana pasākumiem ilgāka laika periodā nodrošinās datu salīdzināmību.	SIA “TRCONSULTING” Finansēšanas summa: 3998 EUR
<u>Latvijas iedzīvotāju sportošanas paradumi</u>	Pētījuma mērķis ir noskaidrot 15-65 gadus vecu Latvijas iedzīvotāju fizisko	Pētījuma ietvaros analizēti un rakstiskā atskaitē apkopoti aptaujas rezultātā iegūtie dati par Latvijas iedzīvotāju fiziskās	SIA “Latvijas Fakti” Finansēšanas summa: 3496,90 EUR

	aktivitāšu paradumus – iesaistīšanās biežumu fiziskajās aktivitātēs (sportā), sporta veidu vai sporta veida disciplīnu izvēli, fizisko aktivitāšu (sporta) norises vietu pieejamību respondenta dzīvesvietā (attiecīgajā pašvaldībā), respondenta personīgo resursu ieguldījumu fizisko aktivitāšu (sportā) vajadzībām.	aktivitātes līmeni, tai skaitā fizisko aktivitāšu un sportošanas paradumiem – sākot ar iedzīvotāju iesaistīšanos fiziskajās aktivitātēs, fizisko aktivitāšu veikšanas biežumu un intensitāti, disciplīnu izvēli, motivāciju nodarboties ar fiziskajām aktivitātēm un izdevumu apmēru sportiskajām aktivitātēm, iedzīvotāju pārvietošanās paradumiem, kā arī pašvaldības un darba devēja lomu fiziski aktīva dzīvesveida veicināšanā.	
<u>Latvijas jauniešu iesaiste uzņēmējdarbībā</u>	Sniegt plašāku ieskatu par Latvijas jauniešu iesaisti uzņēmējdarbībā, lai noskaidrotu jauniešu attieksmi, interesi un iesaisti uzņēmējdarbībā	Izstrādāti ieteikumi sadarbības mehānismam starp valsts iestādēm un uzņēmumiem ar mērķi iesaistīt jauniešus uzņēmējdarbībā.	SIA "Excolo Latvia"; Finansēšanas summa: 7 000 EUR
<u>Pētījums par izglītības programmu virzienu un profilu kursu sistēmas izvērtējumu</u>	Īstenojot Izglītības attīstības pamatnostādņu 2014.-2020.gadam Rīcības virzienu: Uz zināšanu sabiedrībā pieprasītām kompetencēm orientēta, radošumu, inovāciju un veselīga dzīves veida veicinoša izglītības satura pilnveide, t.sk. kompetenču pieejā pilnveidota vispārējās izglītības satura izstrāde	Tiks izvērtētas un apzinātas pastāvošās vispārējās vidējās izglītības sistēmas un satura pilnveides iespējas. Tiks izstrādāts vispārējās vidējās izglītības satura un apguves secības organizācijas modelis. Izstrādāti ieteikumi Latvijas apstākļiem atbilstošu vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmetu un profilētu kursu kopumam. Pētījuma rezultāti tiks izmantoti vidējās izglītības satura izstrādei kontekstā ar kompetenču pieejā pilnveidota vispārējās izglītības satura izstrādi	SIA "Dynamic University", Finansēšanas summa: 3500 EUR

5.2. IEKŠĒJAIS AUDITS

21.tabula

Veiktie auditi 2016.gadā:

Veiktie auditi	Auditu skaits	Ziņojumu skaits
Pamatdarbības sistēmām	5	5
Atbalsta sistēmām	4	4
Eiropas Savienības finansēto, starptautiski finansēto programmu un projektu vadības sistēmām	3	3
Kopā	12	12

Pārskata gadā 12 auditu ietvaros iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanai sniegti 169 ieteikumi, t.sk.:
52 augstas prioritātes ieteikumi;
103 vidējas prioritātes ieteikumi;
14 zemas prioritātes ieteikumi.

Atbilstoši noteiktajam ieviešanas termiņam ieviesti 118 ieteikumi (72%) no 164 ieteikumiem (kuriem bija iestājies ieteikumu ieviešanas termiņš). Iekšējā audita ieteikumi nodrošina nepilnību novēršanu un esošās iekšējās kontroles sistēmas uzlabošanu un pilnveidošanu, lai nodrošinātu efektīvāku ministrijas darbību.

VI. PERSONĀLS

2016.gadā ministrijā vidēji bija 220 amata vietas. Ministrijas 2016.gada Rīcības plānā izvirzīto mērķu īstenošanā faktiski vidēji piedalījās 204 nodarbinātie. Pārskata periodā ministrijas kolektīvā darbu sāka 39 jauni darbinieki, darbu ministrijā pārtrauca 50 darbinieki.

Lai īstenotu ministrijas rīcības plānā 2016.gadam noteikto uzdevumu izpildi saistībā ar personālu, ieguldīts darbs augsti kvalificētu darbinieku piesaistē, jauno darbinieku adaptācijā, esošo darbinieku motivēšanā, attīstībā un profesionālajā pilnveidē. 2016.gadā īstenoja vadītāju attīstības programma, kuras ietvaros organizētas mācības vadītājiem vadīšanas prasmju, iekšējās un ārējās komunikācijas prasmju pilnveidei. 2016.gadā ministrijas darbinieki savu profesionālo kvalifikāciju paaugstināja, piedaloties konferencēs,ursos, semināros gan Latvijā, gan ārvalstīs. Darbiniekiem tika piedāvātas Valsts administrācijas skolas un citu institūciju organizētās mācību iespējas. Zināšanu papildināšanai un pieredzes pilnveidošanai ministrijas darbiniekiem, kuri pārvalda svešvalodas, tika piedāvātas kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas arī ārvalstīs, piedaloties semināros un konferencēs. Rezultātā ir sekmēta personāla profesionālā izaugsme un darba efektivitāte.

Lai panāktu izcilību savā jomā, ļoti lieta nozīme mūsu profesionālai un motivētai komandai. Galvenais mūsu stratēģijas aspekts ir pozitīva un konstruktīva darba atmosfēra. Ministrijas darbību un prioritātes pamatā ietekmē gan dažādi iekšējie, gan ārējie faktori, kuri nosaka arvien lielāku kvalificēta personāla lomu, efektīvu plānošanu un īstenošanu. Ņemot tos vērā, 2016.gadā reorganizēta ministrijas resora informācijas un komunikācijas tehnoloģiju joma un Nodrošinājuma un finanšu departaments, kā arī izveidots jauns Juridisko un nekustamo īpašumu departaments, Finanšu departaments un Informācijas tehnoloģiju un nodrošinājuma departaments.

Pārskata periodā 98% ministrijā nodarbināto ir augstākā izglītība.

Pārskata periodā ministrijā vidēji strādāja 24% vīrieši un 76% sievietes. Personāla vidējais vecums bija 42 gadi. Lielākoties ministrijā strādāja darbinieki vecuma grupā no 30 līdz 39 gadiem, proti, 42%. Savukārt vecuma grupā no 20 līdz 29 gadi strādāja 11%, vecuma grupā no 40 līdz 49 gadi – 24%, vecuma grupā no 50 līdz 59 gadi – 17%, vecuma grupā no 60 līdz 69 gadi – 6%.

Ministrijā strādā augsti kvalificēti un uz profesionālo izaugsmi vērsti personāls, taču ministrijā ir saglabājusies augsta personāla mainība, 2016.gadā sasniedzot 24,5%.

VII. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

7.1. SABIEDRĪBAS IZGLĪTOŠANA UN INFORMĒŠANA

Informējot un izglītojot sabiedrību par ministrijas atbildībā esošo jomu politikas veidošanu, lai sasniegtu visas ieinteresētās mērķgrupas, ministrija izmanto dažādus komunikācijas kanālus un veidus: nodrošina individuālas konsultācijas Informācijas centrā, veido mediju attiecības, aktuālo informāciju publicē ministrijas mājas lapā un īsteno aktīvu komunikāciju sociālajos tīklos, organizē diskusijas, seminārus un citus informēšanas un izglītošanas pasākumus.

Sabiedrības informēšanai par ministrijas aktivitātēm, izstrādātajiem politikas plānošanas dokumentiem, normatīvo aktu projektiem, ministrijas pieņemto lēmumu skaidrošanai, ikdienas komunikācijai un viedokļu apmaiņai 2016.gadā sagatavotas un izplatītas 256 preses relīzes, izstrādātas 42 infografikas.

Regulāri sniegtas telefoniskas un rakstiskas atbildes uz nacionālo un reģionālo mediju, interneta portālu un ziņu aģentūru jautājumiem par visām ministrijas kompetencē esošajām jomām. Pārskata gadā sagatavotas un sniegtas 876 atbildes uz mediju jautājumiem. Notikušas 18 preses konferences un brīfingi.

Organizētas un koordinētas ministrijas speciālistu intervijas un komentāri laikrakstos, žurnālos, radio un TV. Nodrošināta ministrijas ekspertu dalība tiešraidēs radio un TV. 2016.gadā organizētas 45 ministrijas vadības un ekspertu intervijas.

Medijiem un sabiedrībai piedāvātās informācijas atspoguļojumā medijos dominē neitrāla informācija. Pārskata gadā ministrijas vidējais atspoguļojuma veids bijis neitrāls ar nelielu negatīvu ievirzi (-0.08). Pārskata gadā ministrija piedalījās starptautiskajā izglītības izstādē „Skola 2016”, valsts pārvaldes atvērto durvju dienas pasākumos, aktīvi atbalstīja Latvijas jaunatnes politikas aktivitātes, kuras notika ministrijas rīkotajā konkursā uzvarējušajā pirmajā Latvijas Jauniešu galvaspilsētā – Jelgavā, kā arī iesaistījās citu institūciju organizētos pasākumos – “Ēnu dienā”, radošās darbības nedēļas „radi!2016” aktivitātēs.

Ministrijas Twitter kontā, draugiem.lv, Facebook profilā, Flickr un Youtube operatīvi un regulāri nodrošināta informācija par aktuālo nozaru dienaskārtībā, komentāri, atbildes uz jautājumiem. Sekotāju skaita un sasniegtās auditorijas pieaugums raksturo ministrijas komunikāciju sociālajos tīklos Twitter un Facebook: par aptuveni 500 pieaudzis Twitter konta sekotāju skaits, par vairāk nekā 900 – Facebook auditorija. Vietnē Flickr publicēti 26 albumi ar 1029 fotogrāfijām.

Informatīvie materiāli par izglītības, zinātnes, sporta, valsts valodas un jaunatnes nozares aktualitātēm ir pastāvīgi pieejami ministrijas Informācijas centrā, kura uzdevums ir stiprināt saikni starp ministriju un sabiedrību. Informācijas centrā pilsoņi, nepilsoņi un ārvalstnieki var pieteikties arī valsts valodas eksāmenam, savukārt pieaugušo izglītības konsultants ikvienam interesentam bez maksas izstrādā individuāli piemērotu mācību plānu esošās izglītības pilnveidošanai. Pārskata gadā Informācijas centrs nodrošināja klātienē konsultācijas apmeklētājiem, sniedza atbildes uz jautājumiem gan pa tālruni, gan e-pastā, gan klātienē.

7.2. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

Ministrijai un tās padotības iestādēm ir izveidojusies veiksmīga sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām, īstenojot kopīgus projektus, izstrādājot normatīvos aktus, strādājot darba grupās un tādējādi veicinot gan nevalstiskā sektora līdzdalību lēmuma pieņemšanas procesos, gan sekmējot informācijas apmaiņu un sociālo dialogu. Ministrija atzinīgi novērtē nevalstiskā sektora sadarbības partneru ieguldījumu normatīvo aktu pilnveidošanā un komunikācijas vides uzlabošanā.

Latvijā sociālie partneri, it īpaši darba devēji, ir iesaistīti ar profesionālās izglītības reformu saistītos procesos. 2016. gadā tika pieņemti sekundārie tiesību akti, lai izveidotu nozares ekspertu padomes un mācību programmu atjaunināšanas kārtību, papildinot Profesionālās izglītības likumu, kas pieņemts 2015. gadā. Sociālā dialoga rezultātā 2016.gada 15.jūlijā pieņemti trīs būtiski Ministru kabineta noteikumi - Nr.484 “Kārtība, kādā organizē un īsteno darba vidē balstītas mācības”, Nr.485 “Nozaru ekspertu padomju izveidošanas, darbības un darbības koordinācijas kārtība” un Nr. 483 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.5.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt kvalificētu profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu skaitu pēc to dalības darba vidē balstītās mācībās vai mācību praksē uzņēmumā” īstenošanas noteikumi”.

Pieaugušo izglītības pārvaldības modeļa ieviešanas plāna 2016.-2020. gadam ietvaros, iesaistoties ministrijām, sociālajiem partneriem, pašvaldībām, Pieaugušo izglītības apvienībai un citām ieinteresētajām personām, tika izveidota Pieaugušo izglītības pārvaldības padome. Ņemot vērā situāciju darba tirgū, Padome pārskata un apstiprina pieaugušo izglītības prioritātes un nodrošina regulāru pieaugušo izglītības rezultātu novērtējumu (ieskaitot izglītības programmu piedāvājumu un pieprasījumu).

Sadarbībā ar Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrību (LIZDA), arodbiedrību “Latvijas izglītības vadītāju asociācija” (LIVA), Latvijas Lielo pilsētu asociāciju, Latvijas Pašvaldību savienību un biedrību “Latvijas Vecāku kustība” nozīmīgākās sadarbības jomas 2016. gadā bija saistītas ar atzinumu sniegšanu par izstrādāto normatīvo aktu projektiem. Plaša sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām 2016.gadā organizēta, risinot speciālās izglītības jautājumus – sadarbība ar biedrību “Latvijas vecāku forums”, “Latvijas disleksijas biedrība”, “Latvijas Autisma apvienība”, “Pro Futuro”, “Latvijas Privāto pirmsskolu biedrība”, Latvijas Logopēdu asociācija”, “Latvijas Sociālo pedagogu asociācija”, “Latvijas Karjeras attīstības atbalsta asociācija”, “Latvijas Skolu psihologu asociācija”.

MK noteikumu projekta “Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un metožu izvērtēšanas kārtība” izstrādes laikā visiem interesentiem, tajā skaitā nevalstiskajām organizācijām un privātpersonām, bija iespēja līdzdarboties vadlīniju projekta sagatavošanā, paust savu viedokli un piedalīties viedokļu apmaiņā. Vadlīniju sagatavošanas procesā tika uzklautas vairāk nekā 20 nevalstiskās organizācijas un citas institūcijas.

2016. gadā Latvijā darbojās aptuveni 100 nevalstiskās sporta organizācijas, t.sk. 90 Sporta likumā noteiktā kārtībā atzītas sporta federācijas. Nozīmīgākie ministrijas sadarbības partneri ir Latvijas Olimpiskā komiteja, Latvijas Sporta federāciju padome, Latvijas Paralimpiskā komiteja, Latvijas Olimpisku sociālais fonds, Latvijas Komandu sporta spēļu asociācija un Latvijas Sporta izglītības iestāžu direktoru padome. 2016. gadā 46% no valsts finansējuma valsts uzticējusi (gan tiešā veidā dotējot nevalstiskās sporta organizācijas, gan deleģējot valsts budžeta līdzekļu sadali citām biedrībām) nevalstiskajām sporta organizācijām valsts deleģēto un Sporta likumā noteikto uzdevumu veikšanai, tādējādi nostiprinot sporta organizāciju lomu sportam piešķirto valsts budžeta līdzekļu administrēšanā, vienlaicīgi pilnveidojot kontroles sistēmu, lai nodrošinātu sportam piešķirto valsts budžeta līdzekļu izlietojumu atbilstoši tam paredzētajiem mērķiem un vairotu sabiedrības informētību par lietderīgu un efektīvu valsts budžeta līdzekļu izlietojumu sporta nozarei. 2016. gadā sadarbībā ar nevalstiskajām sporta organizācijām tika uzsākta sporta nozarei svarīgu jautājumu risināšana:

MK noteikumu grozījumu izstrāde, lai pilnveidotu profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu finansēšanas kārtību;

priekšlikumi grozījumiem Sporta likumā par drošību tehnisko sporta veidu sporta sacensību norises laikā;

priekšlikumi grozījumiem Sporta likumā, paredzot manipulāciju ar sporta sacensībām (sporta sacensību gaitas vai rezultāta neparedzamības pārkāpšana) aizliegumu, vienlaikus veicot grozījumus Krimināllikumā, kas paredz ieviest bargākus sodus par sporta sacensību rezultātu “sarunāšanu”;

sākta augstas klases sportistu sagatavošanas centru sistēmas pakāpeniska ieviešana, lai nodrošinātu kvalitatīvu vidi un apstākļus, kas palīdzēs izkopt jauno sportistu izcilību sportā. Sportistu sagatavošanas centru izveidošanas mērķis ir pilnveidot kvalitatīvu augstas klases sportistu sagatavošanas sistēmu Latvijā, nodrošinot priekšnoteikumus starptautiski konkurētspējīgu sportistu attīstībai.

Jaunatnes jomā sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām izstrādāti grozījumi Jaunatnes likumā, grozījumi MK 2013.gada 5.novembra noteikumos Nr.1243 „Kārtība, kādā piešķir valsts budžeta finansējumu, kas paredzēts jauniešu iniciatīvas un līdzdalības veicināšanai lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, darbam ar jaunatni un jaunatnes organizāciju darbības atbalstam”. Nevalstiskās organizācijas aktīvi iesaistījās Jaunatnes konsultatīvajā padomē, kā arī darba grupās, piemēram, darba grupā par jauniešu neformālās izglītības vienota modeļa izstrādi, Strukturētā dialoga Nacionālajā darba grupā.

Risinot speciālās izglītības jautājumus, lai kvalitatīvi izstrādātu Eiropas Savienības struktūrfondu 8.3.2. specifiskā atbalsta mērķa 8.3.2.2.pasākuma “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai” īstenošanas nosacījumus, 2016. gadā noritēja pastāvīga sadarbība ar vecāku nevalstiskajām organizācijām – biedrību “Latvijas Vecāku forums”, biedrību “Pro Futuro”, biedrību “Latvijas Autisma apvienība”.

Nozīmīgs ieguldījums 2016.gada ES struktūrfondu investīciju plānošanā bija ministrijas sadarbībai ar Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociāciju, Izglītības tehnoloģiju asociāciju, Latvijas atvērto tehnoloģiju asociāciju. Pamatojoties uz šo organizāciju sniegto informāciju un priekšlikumiem, ministrija izstrādāja ieteikumus pašvaldībām vispārējās izglītības iestāžu mācību vides modernizācijai ES struktūrfondu 8.1.2 specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi” projektu ietvaros.

Profesionālās izglītības satura attīstībā un profesionālo izglītības iestāžu modernizācijā ES struktūrfondu investīciju nosacījumi tika izstrādāti sadarbībā ar sociāliem partneriem - Latvijas Darba devēju konfederāciju, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību, Latvijas lielo pilsētu asociāciju un Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomi. Savukārt pieaugušo izglītības jomā, veidojot juridisko ietvaru Eiropas fondu finansējuma piesaistei mūžizglītības nodrošināšanai, notika sadarbība ar Latvijas Pieaugušo izglītības apvienību un Latvijas Pašvaldību savienību.

Pārskata periodā īpaši aktīvi noritēja sadarbība ar Jauno zinātnieku apvienību, kas teicami nodrošināja informācijas un komunikācijas aktivitātes ar vairāku specifiskā atbalsta mērķa 1.1.1. pasākumu mērķauditoriju, tādējādi nodrošinot plašu sabiedrisko apspriešanu un rezonansi IZM izstrādātajiem MK noteikumiem. Līdz ar to zinātnieki labi spēja sagatavot projektu iesniegumus, veidojot lielu savstarpēju konkurenci Pēcdoktorantūras pētniecības atbalsta programmas un Praktiskās ievirzes pētījumu programmas projektu iesniegumu atlasēs, kas nodrošināja, ka tika apstiprināti tikai kvalitatīvi un inovatīvi pētījumu projekti.

VIII. 2017. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

2017. gadā ministrija turpinās Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014. – 2020.gadam un Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam noteikto pārmaiņu īstenošanu, lai nodrošinātu kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību personības attīstībai un cilvēku labklājībai, un attīstītu Latvijas zināšanu bāzi un inovāciju iespējas.

2017.gadā viena no svarīgākajām prioritātēm ir pedagogu atalgojuma jaunā modeļa pilnveide un modeļa ieviešanas monitoringa nodrošināšana, kā arī atbalsts pašvaldībām skolu tīkla sakārtošanai, tajā skaitā speciālo izglītības iestāžu tīkla attīstība un internātskolu turpmākās darbības plānošana. Turpināsies kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura izstrāde un aprobācija, valsts ģimnāziju lomas un metodiskās funkcijas stiprināšana, kā arī pedagoga profesijas standarta izvērtēšana un izstrāde saistībā ar kompetenču pieejā balstīta satura ieviešanu.

Plānots īstenot padziļinātu skolu tīkla analīzi, pasūtot pētījumu par optimālā vispārējās izglītības iestāžu tīkla modeļa izveidi Latvijā. Pētījuma mērķis ir izpētīt aktuālos demogrāfiskos, infrastruktūras nodrošinājuma un iedzīvotāju mobilitātes aspektus un, balstoties uz izpēti un analīzes rezultātā iegūtiem oriģināliem kvantitatīviem un kvalitatīviem datiem un ņemot vērā agrāk veiktu saistītu pētījumu rezultātus, izveidot vispārējās izglītības iestāžu tīkla ģeotelpiskās plānošanas platformu un izstrādāt optimālo vispārējās vidējās izglītības iestāžu tīkla modeli. Interaktīvā skolu karte būs praktiska lietotne ne tikai izglītības speciālistiem un lēmumu pieņēmējiem, bet sniegtu arī papildu objektīvu un detalizētu informāciju vecākiem un skolēniem, lai izvēlētos sev vispiemērotāko skolu turpmākās izglītības ieguvei, kā arī veidotu optimālos maršrūtus no dzīves vietas līdz izvēlētajai skolai. Profesionālajā izglītībā uzsvars tiks likts uz darba vidē balstītu mācību attīstību sadarbībā ar profesionālās izglītības iestādēm, darba devējiem un nozaru ekspertu padomēm. Tāpat turpināsies profesionālās izglītības satura reforma, lai izveidotu patstāvīgi strādājošu, kvalitatīvu, tautsaimniecības nozaru attīstības vajadzībām atbilstošu un darba vidē balstītu profesionālās izglītības saturu, kas spēj ātri reaģēt uz darba tirgus pieprasījumu.

Ministrija izstrādās profesionālās izglītības programmu izmaksu modeli, tajā skaitā par finansēšanas principiem pašvaldību dibinātās profesionālās izglītības iestādēs, kuras īsteno profesionālās izglītības programmas.

2017. gadā plānots pārskatīt augstākās izglītības institūciju akreditācijas un studiju programmu licencēšanas prasības, lai paaugstinātu studiju kvalitāti un nodrošinātu iespēju augstskolām veikt akreditāciju jebkurā ES akreditācijas aģentūrā. Augstskolu pārvaldības projekta ietvaros turpināsies sadarbība ar Pasaules Banku, izvērtējot augstskolu iekšējo pārvaldību un sagatavojot nosacījumus

struktūrfondu ieguldījumiem. Tiks sākta studējošo un absolventu reģistra ieviešana, nosakot augstskolām prasības 2017.gadā pirmo reizi sākt datu sniegšanu, izstrādājot datu sniegšanas nosacījumus augstskolām, kā arī sākot sadarbību ar Valsts ieņēmumu dienestu un Nodarbinātības valsts aģentūru absolventu nodarbinātības izpētē. Lai veiktu resursu koncentrāciju un panāktu iespējami efektīvu valsts budžeta līdzekļu izmantošanu, 2017.gadā turpināsies augstākās izglītības iestāžu tīkla attīstīšana.

Tiks izstrādāti jauni nosacījumi nākamajam fundamentālo un lietišķo projektu konkursam un sagatavots pirmais ziņojums (RIS3 monitorings) par Viedās specializācijas īstenošanas progresu, kā arī uzsākta Nacionālās zinātniskās darbības informācijas sistēmas (NZDIS) darbība. 2017.gadā plānots noteikt prioritāros virzienus zinātnē 2018.-2021.gadam.

Sporta nozarē tiks veikts Sporta politikas pamatnostādņu 2014.-2020. gadam vidusposma izvērtējums un Sporta likuma tālāka modernizēšana. Tāpat plānots veikt sporta speciālistu sertifikācijas sistēmas reformu, izstrādāt jaunu kārtību naudas balvu piešķiršanai par izciliem sasniegumiem sportā, kā arī pilnveidot sporta skolu finansēšanas modeli, paaugstinot kvalitātes prasības un nodrošinot dotācijas apmēru aprēķināšanu valsts izglītības informācijas sistēmā.

Īstenojot Jaunatnes politikas valsts programmu, 2017. gadā tiks veicināta ilgtermiņa darba ar jaunatni plānošana vietējā un reģionālā līmenī, atbalstīta jaunatnes organizāciju darbības attīstība, izstrādāts vienots modelis jauniešu neformālās izglītības atzīšanai valsts mērogā, kā arī turpināta darbā ar jaunatni iesaistīto personu profesionālā pilnveide. Konkursa kārtībā tiks noteikta 2018. gada Latvijas Jauniešu galvaspilsēta. 2017.gadā tiks veikts arī jaunatnes politikas monitorings un izstrādāta jauna vizuālā identitāte portālam www.jaunatneslietas.lv. Noslēgsies Latvijas Republikas valdības un Flandrijas valdības sadarbības programma 2015. – 2017. gadam, kuras ietvaros rudenī Latvijā notiks pieredzes apmaiņas seminārs “Pētniecības nozīme jaunatnes politikas veidošanā”. Īstenojot valsts valodas politiku, plānota interaktīvas e-mācību platformas izveide latviešu valodas kā svešvalodas apguvei dažādām mērķa grupām, kā arī Valsts valodas politikas pamatnostādņu 2015.-2020.gadam vidusposma izvērtējums.

Tāpat 2017.gadā tiks sākta ES fondu projektu īstenošana, lai sekmētu starptautisko sadarbību zinātnē, izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas pilnveidi un attīstību, dalību jaunos starptautiskajos salīdzinošajos izglītības kvalitātes pētījumos.